

Višinski o vprašanju umika tujih čet z Bližnjega vzhoda

Navzočnost britanskih in francoskih čet v Siriji in Libanonu ni v skladu z Ustanovno listino ZN

London, 19. febr. Tass poroča: Na seji Varnostnega sveta so razpravljali tudi o notni Siriji in Libanonu glede umika britanskih in francoskih čet z ozemlja Sirije in Libanona.

Prvi je govoril predstavnik Libanona Frangi

ki je poudaril, da sta Sirija in Libanon neodvisni državi, ki sta podpisali Ustanovno listino in sta članici Združenih narodov. Britanske in francoske čete so na ozemlju teh suverenih držav, čeprav njihove navzočnosti ne zahtevajo več vojaške potrebe in čeprav te navzočnosti ne sankcionira nobena pogodba. Po zaključku vojne sta vladili Siriji in Libanonu podzemeljski boraki, da bi se zagotovila umik britanskih in francoskih čet, toda njihovi naporji so ostali brezuspešni.

Vladni Sirije in Libanona sta bili obveščeni o sporazumu med Britanijo in Francijo od 13. decembra 1945, na temelju katerega je bilo sklenjeno, da ostane v levantskih državah »zadostno število čet, da bi se tako zagotovila varnost, vse dotlej, dokler Združeni narodi ne odločijo, na kak način je potrebno zagotoviti varnost v tem delu sveta.« Frangi je prav tako poudaril, da so bili 26. decembra in 9. januarja britanski in francoski vladni poslani predlogi, ki niso razdili nobenih sádov. Sporazum od 13. decembra, ki je predvideval delni umik čet, je v protislovju z načelom Ustanovne listine Združenih narodov.

»Zahtevamo«, je rekel Frangi, »da se istočasno in v celoti umaknejo britanske in francoske čete.«

Francoski minister za zunanje zadeve Bidault

je izjavil, da je francoska delegacija v neki meri začudena nad noto sirijske in libanonske vlade o umiku inozemskih čet, ker vojno stanje še ni zaključeno. Ob koncu je Bidault izjavil, da je njegova vlada pripravljena, da se glede tega vprašanja pogaja s sirijsko in libanonsko vlado.

Britanski delegat

Cadogan

je priznal, da Britanija nima v Levantu nobenih pogodbenih pravic, vendar je izjavil, da je navzočnost čet v teh deželah posledica vojne.

Nato je egiptski delegat

Riaz

predlagal naslednjo resolucijo:

»Varnostni svet je slišal izjave predstavnikov Libanona, Sirije, Britanije in Francije ter izmenjav mnenj glede vprašanja, ki je bilo predloženo, ter smatra, da se navzočnost britanskih in francoskih čet na sirijskem in libanonskem ozemlju ne sklada z načelom suverene enakosti vseh članov, kakor je to določeno v Ustanovni listini, in je mnenja, da mora to načelo suverenosti priti v celoti do izraza v obliki hitrega in istočasnega umika vseh britanskih in francoskih čet z ozemlja, o katerem je govora. Varnostni svet priporoča, da britanska in francoska vlada na eni strani in sirijska ter libanonska vlada na drugi strani čimprej

možne pričnejo pogajanja, da se določijo izključno tehnične podrobnosti, ki se nanašajo na umik čet, vključno tudi rok umika. Varnostni svet prav tako priporoča, da se pusti to vprašanje na dnevnem redu.«

Bidault, ki je nastopil po uradni predložitvi te resolucije, slednje v svojem govoru ni omenil. Omejil se je na splošno razmotrivanje vrste vprašanj, ki so bila načeta na zasedanju 15. februarja.

Bevin

ki je govoril v imenu Velike Britanije, je izjavil, da britanska vlada želi, da pride do razjasnitve položaja in umika čet. Bevin je predlagal, da naj se sprejme predlog Nizozemske o zaključku tega vprašanja po poti pogajanj med prizadetimi državami, glede katerih naj bi se obveščal Varnostni svet.

Stettinius

je predlagal naslednjo resolucijo:

»Varnostni svet sprejema na znanje vloge, ki so jih vložile 4 stranke ter drugi člani Varnostnega sveta ter izraža svojo prepričanost, da se bodo inozemske čete umaknile iz Sirije in Libanona, čimprej bo to mogoče storiti, kakor tudi da bodo prizadete stranke pričele tozadavna pogajanja brez zavlačevanja, in predlaga strankam, da obveščajo Varnostni svet o rezultatih pogajanj.«

Po kratkem govoru egiptskega delegata Riaz je imel šef Sovjetske delegacije Višinski govor, v katerem je rekel:

Govor šefa sovjetske delegacije Višinskega

»Po diskusijah na prejšnjih sestankih Varnostnega sveta v zvezi z vprašanjem Grčije in Indonezije bi bilo pričakovati, da ne bi smela izstati nobenih težav reševanja vprašanja, ki se je pojavilo v zvezi z izjavami vlad Sirije in Libanona.

In vendar te izjave razmotrivamo že ves dan. Vtis dobivamo, da se v Varnostnem svetu vršijo poskusi, da se za vpra-

šanje najde taka rešitev, ki je v nasprotju ali ki ima brez dvoma namen, da nasprotuje načelnim obzirom, ki so prišli do izraza med diskusijo v podobnih vprašanjih v Varnostnem svetu.

Zaradi tega smatram, da je potrebno ponovno načeti to vprašanje kot načelno vprašanje. To bom tudi sedaj storil.

Odgovor Bidaultu

Slišali smo tukaj pojasnila predstavnikov francoske vlade, šefa francoske delegacije Bidaulta ter pojasnila sira Cadogana, ki je izrazil stališče britanske vlade glede te zadeve. Najprej bi se rad dotaknil tega, kar je rekel tukaj Bidault. Opozoriti vas moram na dokument, ki ga je 18. maja 1945 predložil vladama Sirije in Libanona predstavnik Francije general Beynet. V tem dokumentu francoska vlada izjavlja, da v vsakem pogledu zagovarja neodvisnost Libanona in Sirije, toda istočasno je izjavila, da ima Francija v Siriji in Libanonu svoje lastne interese, ki zahtevajo posebne ukrepe s strani francoske vlade. V nadaljevanju note so ti interesi podrobneje določeni.

Ta dokument se začne z besedami:

»Prva poteza oblasti svobodne Francije, ko so leta 1941 prišle v Libanon, je bila proglasitev neodvisnosti Sirije in Libanona. Po zaslugi te poteze je bila sedaj ta neodvisnost pridobljena.«

V tej spomenici je francoska vlada izjavila, da namerava braniti interese Francije na način, ki v nobenem smislu ne bo zadeval neodvisnosti Sirije in Libanona.

V spomenici je rečeno: »Francija je ponosna na dejstvo, da je obramba, ki je podzvela, sedaj srečno zaključena. Francija želi, da vladni Siriji in Libanonu izvršujejo svojo polno oblast brez kakršne koli motnje ali zapreke.«

Jedro vprašanja je takrat obstojalo v tem, pod kakšnimi pogoji bi francoska vlada lahko pristala na to, da se postavi tako imenovane posebne čete pod oblast Sirije in Libanona. V spomenici generala Beyneta je poudarjeno, da francoska vlada lahko na to pristane šele potem, ko bo dosežen trojni sporazum med kulturnimi, gospodarskimi in strateškimi interesi. Tako je bilo tudi samsa postavitev posebnih čet pod nadzorstvo držav Sirije in Libanona, kar bi nudilo važen dokaz spoštovanja in suverenosti teh držav, vezana na pogoj izpolnitve zahtev, ki jih je francoska vlada smatrala, da jih lahko predloži tema dvema državama v kulturnem, gospodarskem in strateškem pogledu.

Zdi se mi, da bi bilo najprimerneje in najpravičnejše braniti kulturne interese s kulturnimi sredstvi, da bi jih bilo pravilno braniti z vplivom lastne kulture, ne pa s pomočjo oboroženih sil.

Očitno je vlada generala de Gaulle svoj čas zastopala drugačno stališče. Od takrat so nastale v Franciji gotove spremembe. Vendar pa govori v Varnostnem svetu ne kažejo, da bi se spremenilo stališče francoske vlade.

Isto bi bilo potrebno reči tudi glede gospodarskih interesov. Zdravi gospodarski interesi in odnosi med suverenimi državami, zasnovani na pravilnem ocenjevanju teh interesov, bi se morali razviti na temelju gospodarskih interesov prizadetih držav, ne pa na temelju, ki je postavljen v spomenici od 18. maja 1945,

in ki je sam po sebi dovolj zgovoren.

Končno kar se tiče strateških položajev ali strateških oporišč, ki naj bi, kakor se v spomenici generala Beyneta izjavlja, omogočila zavarovanje prometnih zvez Francije z njenimi prekomorskimi posestmi, strateška narava te zahteve ne potrebuje nobenega posebnega pojasnila. Pod normalnimi pogoji so vsa taka vprašanja vsekakor ne smejo reševati z metodami, katerih uporabo je predlagal general Beynet v primeru Sirije in Libanona maja 1945.

Ako vzamemo v poštev stališče, ki je izraženo v tej spomenici, je popolnoma naravno, da sta vladni Sirije in Libanona lahko na to odgovorili samo tako, kakor sta odgovorili.

Bidaultovo pojasnilo ne more zadovoljiti sovjetske delegacije

Sedaj ko smo pred Varnostnim svetom slišali izjavo predstavnika francoske vlade Bidaulta, ki je rekel, da je francoska vlada pripravljena razmotriti pogoje, pod katerimi bi se lahko našel izhod iz sedanjega položaja, se je seveda pojavilo vprašanje, na kakšne pogoje se Bidault sklicuje in kakšne pogoje ima v mislih? Ali so to isti pogoji, ki so bili predloženi v spomenici od 18. maja 1945, ali kakšni drugi pogoji — in ako je tako — kakšni so ti pogoji?

Ali se Varnostni svet lahko zadovolji s tako izjavo, če se nanaša na izredno resno in važno vprašanje — reči bi moral nevarno vprašanje — o katerem se sedaj razpravljamo v Varnostnem svetu?

Kakor je Bidault rekel, je francoska vlada pripravljena, da razmotri pogoje, pod katerimi bi se lahko rešilo postavljeno vprašanje, vendar ni povedal, kaj ima v mislih in kakšni so ti pogoji. To, kar se je zgodilo maja 1945, vključuje pogoje, ki sami po sebi predstavljajo nesporno kršitev suverenosti in neodvisnosti Sirije in Libanona.

Zaradi tega Bidaultovo pojasnilo v nobenem primeru ne more zadovoljiti sovjetske delegacije, ker se v tem pojasnilu ponavlja ista pesem, ki sta jo Sirija in Libanon slišala že maja 1945. Rad bi vas opozoril, da na neko de Gaulleovo izjavo, ki jo je dal francoski Ustavodajni skupščini junija preteklega leta, izjavo, ki se je prav tako nanašala na Sirijo in Libanon, in ki se je istočasno nanašala na pojasnila, ki jih je dal de Gaulle, ki je bil takrat na čelu francoske vlade. V zvezi z dogodki, ki so, kakor je pravilno rečeno v notni sirijske in libanonske delegacije, povzročali stalno zaskrbljenost v teh deželah ter pričali, da navzočnost britanskih in francoskih čet, sedaj ko je odstranjena nevarnost napada s strani nemškega napadalca, predstavlja vir težav.

V tej svoji izjavi je de Gaulle rekel: »Ogromna nesorazmerna sila, monopol celokupne zunanje trgovine in prevoza, izkoriščanje ogromnega obveščevalnega in propagandističnega aparata, množica

političnih, gospodarskih in kulturnih agentov, ki so nosili vojaške uniforme — tako so bila sredstva, ki so usposobila Britance za ogromen in stalen pritisk na kraju na nas, istočasno pa tudi na voditelje Sirije in Libanona.«

General de Gaulle je dalje rekel: »Poskušali so, da bi francoske interese zamenjali z britanskimi v področjih, kjer ni bilo mogoče osporavati francoskih interesov, kot je to izkoriščanje francoskega deleža pri mosulskem petroleju ter izkoriščanje železnice Haifa-Tripolis.«

Seveda, v Londonu so se od časa do časa podajale načelne izjave, vendar se je na samem kraju dejansko postopalo proti sporazumu, zlasti pa proti sporazumu od 23. julija 1941 in kazalo je, da bo obstojal namen, da bi se Francija postopoma odstranila. Stalno vmešavanje iste sile, ki je očitno zainteresirana in ki je razpolagala s takimi sredstvi, v naše odnose z vladama v Damasku in Beirutu, je privedlo slednje neizogibno v zmotu.

De Gaulle je dalje rekel: »Ako je na stališče Velike Britanije lahko vplival obstoj petroleja v gotovih predelih Sirije, v vsakem primeru pa interes za nadzorstvo nad vsemi petrolejskimi vodji, ki peljejo proti Sredozemskemu morju, kakor tudi zanimanje za petroleje v Iraku, vključno tudi tamkajšnji francoski delež, ki je naša edina posest te vrste na svetu, so naravno na voditelje britanskega imperija vplivali tudi drugi oziri. Ničče ne more smatrati za običajen izgovor njihovo stalno zaskrbljenost zaradi vpliva dogodkov v Siriji in Libanonu na britanski položaj v drugih arabskih deželah.«

Kakšne zaključke je de Gaulle svoj čas iz tega posnel? Ne bi bilo brezpomeno mimogrede zvedeti tudi Bidaultovo mnenje glede te točke. De Gaulle je posnel naslednji zaključek: »Lahko bi rekli, da interesi naših dveh narodov in interesi arabskih držav vsiljujejo Franciji in Veliki Britaniji potrebo, da zavzameta skupno stališče in da vodita skupno politiko, ki smo jo dejansko tudi večkrat predložili.«

IZ DANAŠNJE STEVILKE:

Višinski o vprašanju umika tujih čet z Bližnjega vzhoda.

Program antifašističnih žena Julijske Kraljine.

Agrarna reforma in sovražniki ljudstva. — Po volitvah delavskih zaupnikov.

Delo prehranjevalne službe v letu 1945. — Prvomajsko tekmovanje.

Poljska nota britanski vladi. — Albanija.

Poštnina plačana v govorini.

Britansko-francoski sporazum

Po vsem, kar sem tukaj povedal, smatram, da lahko preidemo na tako imenovani britansko-francoski sporazum od 13. decembra 1945, ki dejansko izraža težnjo ter skupno politiko Francije in Britanije glede Sirije in Libanona. Ne bom se bavil z vsebino tega sporazuma. Želel bi se pa zadržati na predmetu, ki je po mojem mnenju tesno povezan z glavnim vprašanjem, ki se sedaj obravnava v Varnostnem svetu, namreč kakšen pomen ima ta britansko-francoski sporazum za suverenost Sirije in Libanona in ali ta sporazum lahko v kakršni koli meri zadovolji suverene države, katerih se ta dokument tiče. Pri odgovoru na to vprašanje je potrebno opozoriti na sledeče okoliščine: Odstavek 1 člena 2 Ustanovne listine Združenih narodov pravi, da je naša organizacija zasnovana na načelu suverene enakosti vseh svojih članov — Sirija in Libanon sta članici organizacije Združenih narodov. V tem

členu se proglašajo eno izmed važnih načel Ustanovne listine, namreč načelo suverene enakosti držav članic organizacije Združenih narodov, v kolikor gre za te države.

Opozoril bi vas rad na dejstvo, da odstavek 2 istega člena obvezuje vse člane organizacije, da vsem članom organizacije Združenih narodov zagotovijo pravice in koristi, ki izhajajo iz članstva organizacije Združenih narodov.

Ti dve točki, odstavek 1 in odstavek 2 člena 2, kakor tudi dejstvo, da sta Sirija in Libanon članici organizacije Združenih narodov, bi morali služiti kot zadosten razlog za prepričanje, da se britansko-francoski sporazum od 13. decembra 1945, ki je bil sklenjen brez kakršnega koli sodelovanja z njima in brez povabila, da bi odločala o vprašanjih, ki jih zadevajo, ne more smatrati za nič drugega, kakor za kršitev suverenosti teh dveh držav.

Ta sporazum je kratko malo nezakonit

Tukaj smo slišali tudi Cadoganovo izjavo, ki je glede britansko-francoskega sporazuma rekel, da to vsekakor ni idealen sporazum. Prepričan sem, da je bil Cadogan v tem primeru preveč liberalen. S stališča osnovnih načel mednarodnega prava je ta sporazum kratkomočno nezakonit, kratkomočno prestopel glede suverenosti Sirije in Libanona. O kakem idealu vsekakor ne more biti govora.

Ne glede na to, ali je ta sporazum idealen ali ne, ga moramo razmotriti kot dejstvo.

Obstaja sporazum. Ta sporazum se imenuje britansko-francoski sporazum od 13. decembra 1945. Toda kaj nudi ta sporazum s stališča zakonitih zahtev vlad Sirije in Libanona glede umika inozemskih čet iz Sirije in Libanona in kaj je uspeh tega sporazuma s tega stališča? Želim biti popolnoma objektivni.

Obstaja torej sporazum. Predstavljam si, da njegovi tvorci resnično želijo umakniti te čete. Toda kaj pravi sporazum glede tega? Na to vprašanje moram odgovoriti takole: Ako bi vzeli tudi najmočnejše povečevalno steklo ali celo teleskop, ne bi v tem sporazumu odkrili ničesar, kar bi zagotavljalo uresničenje teh dobrih namenov, ako resnično obstojajo in jaz želim verjeti, da obstojajo, — da se namreč inozemske čete umak-

nejo iz Sirije in Libanona. Ako vzamete ta sporazum, boste videli, da predstavlja čisto algebro, same abstraktne oblike, ki jih ne podpira stvarnost, in ki so poleg tega tako izoblikovane, da si nikogar ne obvezujejo, da bi kar koli storili. Ta sporazum ne more z nobenega stališča nikogar zadovoljiti, razen mogoče svoje tvorce. Zlasti vas moram opozoriti na en člen tega sporazuma, ki se tiče organizacije Združenih narodov. Ne verjamem, da je potrebno analizirati ta sporazum z raznih stališč. Rekel sem že, da s stališča sovjetske delegacije sporazum ne zadovoljuje zahtev, ki so obvezne, ako obstoja spoštovanje suverene suverenosti suverenih držav.

Rad bi obrnil vašo pozornost na oni del sporazuma, ki se tiče organizacije Združenih narodov. Opozoril bi vas rad na ta del kot predstavnik države članice Združenih narodov, katere ugled je s tem sporazumom prizadet. Mislim na sledeče stališče sporazuma — dovolite mi, da ga navedem: »Program evakuacije (ta sporazum se tiče evakuacije francoskih in britanskih čet iz Sirije in Libanona) bo sestavljen na tak način, da zagotovi vzdrževanje zadostnih sil v Libanonu, ki bodo jamčile varnost do onega trenutka, ko se bo po sklepu organizacije Združenih narodov organizirala kolektivna varnost v tem območju.«

Sporazum je treba pojasniti

Želel bi, da mi tvorci sporazuma objasnijo pomen izjave, na podlagi katere bo program evakuacije sestavljen na tak način, da zagotovi ohranitev zadostnih sil v Levantu, ki bodo jamčile varnost v tem območju. Kaj pomeni to drugega, kakor to, da določa sporazum od 13. decembra 1945, da bodo morale inozemske čete ostati v Siriji in Libanonu tudi po 1. decembru 1945 in da bodo tamkaj ostale zaradi jamčenja varnosti v tem območju? Kaj pomeni to drugega, kakor to, da bodo te čete ostale tamkaj, dokler organizacija Združenih narodov ne sprejme sklepa glede vprašanj, ki so zvezana s kolektivno varnostjo v tem območju?

Reči moram, da meni, kakor tudi drugim članom Sveta, upam, ni ničesar znanega glede namere organizacije Združenih narodov, da sprejme neke posebne sklepe glede kolektivne varnosti v tem območju. Odkod to vprašanje, zakaj ta sporazum omenja organizacijo Združenih narodov, ki naj sprejme nekaj sklepov glede kolektivne varnosti v tem območju? In sploh — kakšne zveze ima organizacija Združenih narodov s tem, ko pri sami stvari nima nobene zveze s tem, kar se je odigralo v onem času ali kar se sedaj odigrava v Siriji in Libanonu?

Prehajam na naslednje vprašanje. Po Cadoganovi izjavi so se britanske čete pogajale v Siriji in Libanonu v času, ko je bilo potrebno storiti neškodljive fašiste, ki so se ugnedli v teh deželah. Ko je bila ta naloga izpolnjena, so bile britanske čete prisiljene, da se vmešajo v spor med francoskimi četami in sirijskim prebivalstvom. To so bili krvavi spopadi. Nam so tukaj pripomnili, da so se britanske čete morale vmešati, da bi vzpostavile red. Zaradi tega je navzočnost britanskih čet v Siriji maja 1945 izzvala ali je bila v zvezi z neredi, ki so se tamkaj odigrali v zvezi z navzočnostjo britanskih čet, ki so se spopadle s sirijskim prebivalstvom.

Spor se mora rešiti v skladu z Ustanovno listino ZN

Nobenih razlogov ni za poudarjanje nekakih posebnih interesov, ki bi zahtevali navzočnost zaveznikov čet v zavezniki državah ne glede na pogoje, ki so opredeljevali navzočnost teh čet v tej državi. Cadogan je izjavil, da bi Velika Britanija in Francija (oziroma mogoče samo Velika Britanija) morali biti oproščeni odgovornosti za mir in red v Siriji in Libanonu. Na to je lahko dala izredno neposreden in jasn odgovor. Kar se tiče

V tem primeru tukaj ne gre za vzpostavljavanje »kolektivne varnosti« v tem območju, ampak za odstranitev kolektivne nevarnosti, ki je posledica navzočnosti inozemskih čet. Iz pojasnil, ki sta jih nudila Cadogan in Bidault, je jasno, da je nevarnost nastala zaradi navzočnosti francoskih čet in kršitve suverenosti Sirije ter da so bile britanske čete potrebne za odstranitev te nevarnosti. Z drugimi besedami — ako postavimo vprašanje, ki ga je tukaj načel Frangi, proti komu bi se morale vzdrževati čete v Siriji, izhaja iz tega, da so bile britanske čete tamkaj skoncentrirane zaradi tega, da bi preprečile nered, ki so nastali zaradi navzočnosti francoskih čet, medtem ko se francoske čete tamkaj vzdržujejo zaradi tega, ker se od tamkaj ne umaknejo britanske čete. Vse to nosi naslov »spoštovanja suverenosti«. Dobro, a to je popolnoma nov slovar mednarodnega prava. Meni se zdi, da pojasnila, ki smo jih tukaj slišali od Cadogana in Bidaulta, dokazujejo, da je v sami stvari že zmanjkalo okoliščin, ki so opravičevale navzočnost britanskih in francoskih čet v Siriji in Libanonu, da okoliščine, ki so opravičevale to navzočnost zaradi borbe proti nemškemu napadu, ne obstojajo več in da bi sedaj lahko zakonito opravičevale navzočnost inozemskih čet, tujih zaveznikov čet v zavezniki deželi samo okoliščine, ki ne obstojajo.

Med diskusijo o grškem vprašanju je bilo znano, da zavezniki čete lahko bivajo v zavezniki držav samo na poziv prizadete vlade ali zaradi zavarovanja prometnih zvez. To je bil tudi eden izmed argumentov, ki so bili postavljeni proti sovjetskim zahtevam glede odstranitve britanskih čet iz Grčije. Takrat je bilo rečeno: Glejte, britanske čete so tamkaj, ker je to zahtevala grška vlada. Sedaj se zahteva nekaj, kar je temu nasprotno. Zakaj so torej te čete še vedno tamkaj?

Nadaljevanje na 2. strani.

Prvi kongres antifašističnih žena Julijske Krajine je sprejel program Antifašistične slovansko-italijanske ženske zveze

Zastopnice vseh antifašističnih žena Julijske Krajine so na svojem prvem kongresu na Reki soglasno sprejele sledeč program Antifašistične slovansko-italijanske zveze:

Delegatke ASIZZ sprejemajo na svojem prvem kongresu dne 17. II. 1946 sledeče osnovne točke in hočejo v borbi za njih dosegati uveljavitev ženskih vseh treh narodnosti J. K. v enotno antifašistično gibanje žena.

1. ASIZZ, ki je kot tako gibanje demokracij in antifašističnih žensk, si postavlja kot glavno nalogo poglobiti in utrditi bratstvo med narodi JK, utrjujoč enotnost ljudskih množic, v svesti si, da je bratstvo in enotnost narodov najboljša podlaga za čuvanje pridobitve narodne osvobodilne borbe, da je jamstvo svobode in vseh nacionalnih ter socialnih pravic narodov JK.

2. ASIZZ stoji čvrsto na braniku ljudske oblasti, na braniku največje pridobitve narodno osvobodilne borbe, zavedajoč se, da je ta oblast najmočnejše narodovo orožje v borbi za srečnejšo bodočnost, za srečo in blaginjo naših otrok. Zaradi tega sprejema ASIZZ kot svojo osnovno nalogo: boriti se za ljudsko oblast tam, kjer je bila odvzeta, to je, v coni A, na drugi strani pa čuvati suverenost in utrjevati organe ljudske oblasti NOO, ljudska sodišča, Narodno zaščito in druge demokracijske ustanove.

3. Fašizem je vojaško premagan, toda ni še uničen. Zato je poslednja borba proti ostankom fašizma, borba za uničenje vseh fašističnih ustanov, ena izmed največjih dolžnosti antifašistk.

ASIZZ ne priznava nikake delitve JK s Trstom, zavedajoč se, kar je danes vsakomur jasno, da je JK potrebna kot celota, kar je naravna in gospodarska nujnost ter edino možna življenjska rešitev tega ozemlja.

Velik razmah lesne industrije v coni B

Stanje lesne industrije se v coni B iz dneva v dan izboljšuje. Obrat, ki so v pogonu, so dosegli 80% predvojnega proizvodnje, zmogljivost tovarne za izdelavo vezanih plošč »Siela-Kuni« v St. Petru na Krasi pa je enaka predvojni. V tej tovarni, kjer je organizirano delo po tračnem sistemu, so zaposlene večinoma ženske moči, ki z lahkoto opravljajo svoje delo. Z zaslužkom in nadurah je delavstvo te tovarne že večkrat obdario partizanske sile. V Ajdovščini dela za največjo zmogljivostjo Rizzatova žaga, ki ima še mizarjski in strojni oddelki ter oddelki za izdelavo zabojev. Mizarjski in strojni oddelki oskrbujejo s pisarniškimi potrebščinami vse šole, internate in urade različnih podjetij v coni B. V zadnjih dneh se je močno povečala izdelava zabojev, ki jih odpošiljajo predvsem na Reko, v Trst in v Rovinj. V tovarni so pričeli izdelovati tudi zaboje za prevoz sadja, v katerih bo Primorska odpremljala sadje v Slovenijo in drugam.

Brda v pričakovanju mednarodne komisije

Trst, 15. febr. Dopisnik Tanjug-a poroča: V teh dneh, ko na Primorskem pričakujejo prihod mednarodne komi-

Višinski o vprašanju umika tujih čet z Bližnjega vzhoda

Nadaljevanje s 1. strani.

reda v svojih lastnih deželah in nihče ju ne sme pri tem ovirati. Naša organizacija jima mora pri tej stvari pomagati. To izhaja iz odstavka 6., čl. 2., Ustanovne listine organizacije Združenih narodov, v katerem je rečeno: »Organizacija bo poskrbela, da države, ki niso članice Združenih narodov, postopajo v skladu s temi načeli, kolikor bi bilo to potrebno za vzdrževanje mednarodnega miru in varnosti.«

Ako morajo celo nečlane te organizacije na ta način jamčiti za izvajanje načel, ki so omenjena v tem členu, je potrebno tem bolj, da se to pravilo uporablja glede držav članice organizacije Združenih narodov. Smatram, da je vprašanje izredno preprosto. Ako ste, Cado-gan, glede Grčije postavili vprašanje, ali je zahteva glede umika britanskih čet iz Grčije zakonsko utemeljena, če grška vlada »zahteva«, da britanske čete tam-kaj ostanejo, pri čemer smo mi zastopali mnenje, da se morajo britanske čete tudi pod takimi pogoji umakniti, ker je v tem primeru grška vlada naredila napako, kakšni razlogi ostajajo za odklanjanje, da bi se umaknile britanske in francoske

Zahtevi Sirije in Libanona se mora ugoditi

Angleško-francoski sporazum o evakuaciji francoskih in angleških čet iz Sirije in Libanona je bil sklenjen pred dvema mesecema. Vprašam, kaj je bilo odlike storjeno za uresničitev tega sporazuma? Kje je program za uresničitev tega sporazuma? Kje so rezultati? Kakšni ukrepi so bili storjeni? Kaj je bilo storjeno v praksi? Nič!

Minila sta dva meseca, kakor da je minil en sam dan. Ali Varnostni svet raje stoji ob strani kot opazovalec? Toda Varnostni svet je organ, ki je v resnici pred svetom odgovoren za spoštovanje suverene države, za spoštovanje načela držav članice organizacije Združenih narodov, kakor je določeno v Ustanovni listini. Edini sklep, ki je dostojen naše

5. Naše ljudstvo JK se je samo osvobodilo in si z borbo pridobilo pravico, da na podlagi Atlantske listine odloča samo o svoji usodi. Zato se ASIZZ bori za samoodlobo narodov. Odločno se bori proti vmešavanju in intervenciji raznih tujih sil.

6. Že v času NOB si je žena JK pridobila enakopravnost. Zaradi tega se ASIZZ bori zato, da se ženi dajo polne pravice in možnosti; da to enakopravnost lahko izkoristi v državnem, socialnem, gospodarskem in političnem življenju. ASIZZ skrbi za kulturni in politični napredek cone.

7. Naši otroci, ki jih je fašizem dolga leta zastrupil s fašistično vzgojo, so potrebni največje nege in pravilne vzgoje v demokracijskem duhu. Naloga ASIZZ je ščititi in pravilno vzgajati otroke doma kot v šoli. Zaradi tega je nujno, da ASIZZ nadzira šolske programe in učitelstvo. Sokrivci zločinov, izvršenih nad našim ljudstvom in domovino, ne smejo in ne morejo biti vzgojitelji naše mladine.

8. ASIZZ čuti dolžnost, posvetiti vse svoje sile socialnemu skrbstvu. Pomagati žrtvam fašizma, sirotam in vdovam padlih borec, invalidom in onim, ki so se vrnili bolni iz raznih koncentracijskih taborišč.

9. Zaščita materinstva in družine, to je skrb in naloga ASIZZ. ASIZZ se bori zato, da se ženam — materam zagotovi potrebna zdravstvena in socialna zaščita.

10. ASIZZ vodi odločno borbo proti črni borzi in raznim vrstam špekulativstva, zahteva kontrolo nad cenami ter širi zanimanje za združništvo. ASIZZ vsestransko podpira borbo ljudstva za zboljšanje življenjskih prilik, podpira borbo za zboljšanje delovnih pogojev v okviru Enotnih sindikatov.

11. ASIZZ priznava celoten program SIAU.

sije za določanje etnografske meje med Jugoslavijo in Italijo, se slovensko prebivalstvo v Brdih pripravlja na dostojen sprejem komisije in hoče tudi zunanje pokazati in izraziti svoje želje po priključitvi k Jugoslaviji. Po vaseh gradi mladina slavoloke, krasno okna s slikami maršala Tita in piše po zidovih svojih hiš gesla, s katerimi izraža zahtevo ljudstva. Policija skuša na vsak način preprečiti vse te priprave in s silo intervenira proti vsakomur, ki piše po zidovih. Tako je 12. t. m. v popoldanskih urah aretirala v Kojemskem več mladink, da si so imele od lastnikov hiš pismice dovoljenje, da napravijo na njihovih hišah napise. Ko je policija aretirala mladinke, je zahtevala od njih, da govorijo italijansko. Tudi na sedežu policije so zahtevali ime in priimek aretiranih mladink v italijanski ter so odklanjali zapis slovenskih imen.

Prebivalci vasi Pregave v Istri so sami zgradili šolo

Italijanska fašistična oblast se nikoli ni brigala za to, da bi v manjših vaseh slovenskega Primorja in Istre postavljala šole. S pomočjo nove ljudske oblasti pa so si sedaj vaščani iz vasi Pregava v Istri zgradili šolsko poslopje in bodo imeli tako prvič v zgodovini lastno šolo, v kateri se bodo učili njihovi otroci v materinem jeziku.

čete, sedaj, ko ti dve suvereni državi, dve članici organizacije Združenih narodov — Sirija in Libanon — v Varnostnem svetu zahtevata, da se britanske in francoske čete umaknejo z njune ozemlja? Obstaja izredno enostaven izhod. Nobenih dopolnilnih pogajanj.

Predmet je prišel pred Varnostni svet, vsi pogoji za razmotrivanje tega spora so na razpolago, ker to je spor, kakor je to včeraj Bevin izredno strokovnjsko pojasnil, in ta spor je treba rešiti v skladu z Ustanovno listino. Bidault je rekel: »Meni ni znan noben primeren člen Ustanovne listine.« Jaz mu lahko pomagam. Omenil mu bom odstavek 1. člena 33, odstavek 2. člena 33, čl. 34 in 35, odstavek 1. člena 36 in člen 37. Našel sem 6 členov. Ali resnično to ni zadosti? Prepričan sem, da je ta zahteva — pravim zahteva, a ne prošnja, zato, ker tukaj ni mogoče prositi, to je zahteva, ki je pravilno predložena na podlagi suverenosti neodvisne suverene države, zahteva Sirije in Libanona, naj Varnostni svet sprejme sklep o takojšnjem in istočasnem umiku francoskih in angleških čet iz Sirije in Libanona — da je čet zahtevi mogoče ugoditi. Druga izbida iz sedanjega položaja ni.

organizacije, je, da se ugodi zahtevi vlad Sirije in Libanona, ki jo sovjetska delegacija v imenu sovjetske vlade v polni meri podpira.

Za Višinskim je podal krajšo izjavo Stettinius.

Vrnitev sovjetske delegacije v Moskvo

Moskva, 19. febr. (Tass) Delegacija ZSSR na prvem zasedanju Generalne skupščine ZN je z Višinskim na čelu prispela 18. februarja iz Londona v Moskvo.

Isti dan sta prispeli tudi ukrajinska in beloruska delegacija.

Jugoslovani morajo uživati podporo vseh demokratov v pravični zahtevi po Trstu

piše »Marseillaise«

Dopisnik TANJUG-a poroča, da je priobčil list »Marseillaise« članek o pravičnih jugoslovanskih zahtevah do Trsta, kjer piše:

»Ko je prišel v septembru podpredsednik jugoslovanske vlade Edvard Kardelj razpravo o tem vprašanju, so se lahko prepričali predstavniki 5 velikih sil, da ne predstavljajo zahteve Jugoslovije pravice zmagovalca proti poraženemu, ki je zadal tem narodom toliko zla, ampak da predstavljajo izraz pravičnih težanj ljudstva, ki je težko pričakovalo pravico.«

Članek navaja, da je v Julijski Krajini ogromna večina prebivalstva jugoslovanske narodnosti in pravi:

»V letu 1942 so prihajale iz jugoslovanskega ozemlja, prepovedane s krvjo, vesti o zmagovalnih bojih proti napadalcu, ki je imel premoč v ljudstvu in materialu, to je proti Nemcem in Italijanom. Kdo bi takrat pomislil, da bodo morali ti branilci narodne neodvisnosti vseh potlačenih evropskih narodov čakati cele mesece po naši skupni zmagi, ki bi jim vrnila pokrajino, ki so jo popolnoma osvobodile jugoslovanske čete in ki je po ogromni večini naseljena z Jugoslovani?«

Julijska Krajina je za Jugoslavijo to, kar je Alžacija in Lorena za Francijo. Toda položaj Jugoslavije je bolj dramatičen, ker si je Francija spet priborila svoje pokrajine, čim je zmagala 1. 1917, medtem ko je Jugoslavija takrat izgubila Julijsko Krajino v korist druge sile, ki se je pridružila zavezniškim silam, da bi dobila del plena. Po drugi zmagoslavni vojni pa se Italija ne more več sklicevati na to, da se je borila skupno z zavezniki.«

Za Julijsko Krajino ne bo prenehala borba in ne bo miru, dokler ne bo združena s FLRJ

V nestrpnem pričakovanju mednarodne komisije, katere prihod je najavljen za te dni, postavlja ljudstvo Julijske Krajine slavoloke in krase svoje hiše, da bi tako tudi na zunaj pokazalo svoje veselje, da prihaja končno trenutek, ko bo lahko samo neposredno povedalo predstavnikom velikih zaveznikov, zakaj se je v minuli vojni borilo, zakaj je žrtvovalo svoje ime in sinove. V tem pričakovanju se še vedno zbira na množičnih sestankih, na katerih sprejema resolucije in poudarja svojo odločno voljo po priključitvi k FLRJ. Ljudstvo Julijske Krajine se zaveda, da borba še ni prenehala in da za Julijsko Krajino ne bo miru, dokler ne bo združena s Titovo Jugoslavijo.

V trdnem prepričanju, da žrtve primorskega ljudstva v minuli vojni niso bile zaman, so se žene iz vasi Kronberg obrnile na gospo Rooseveltovo s sledečim pismom, na katero so se vse podpisale: »Me, žene iz vasi Kronberg, ki smo žrtvovali toliko svojih mož in sinov za uničenje fašizma, Vas pozdravljamo kot članice ameriške delegacije ZN v Londonu ter izražamo upanje, da razumete naš položaj. Zato tudi Vas sporočamo svojo željo in voljo, da pripada Julijska Krajina s Trstom in Gorico za vedno k FLRJ.«

Obenem so poslale žene Krajevnege odbora AFŽ za Kronberg tov. Kardelju naslednjo resolucijo:

»Žene krajevnege odbora AFŽ za Kronberg, zbrane na množičnem sestanku, se ponovno obračamo do Vas s prošnjo, da pred vsem svetom postavite naše zahteve po priključitvi k FLRJ. Žene, trdno združene z ljudsko fronto, zahtevamo po naši dolgi borbi, da nam zavezniški priznajo pravico do samoodlobe. Dasi je dalo naše ljudstvo toliko žrtv, sega po 25 letih izkoriščanja in preganjanja našega naroda fašizem ponovno po naši zemlji. Nočemo, da bi bile naše žrtve pozabljene, kajti grobovi in požgani domovi kličejo po pravici. Narodno-osvobodilna borba je pokazala, kaj naše ljudstvo hoče. Toda nazivlje vsem žrtvam ne bomo klonili in se bomo še nadalje borili. Veliki voditelji morajo razumeti naš težavni položaj in zvedeti, kako huda je bila borba za svobodo. Zvedeti morajo tudi naše voljo, da se bomo borili do popolne osvoboditve Trsta in Julijske Krajine.«

Z okrajne konference AFŽ Kanalskega okraja je bila poslana maršalu Titu naslednja resolucija:

Množica prebivalcev iz vsega idrijskega okraja se je udeležila velikega protestnega zborovanja dne 7. februarja letos v Idriji.

Delavci pomagajo kmetom

Delavci in nameščenci v tovarni kleja so sklenili, da bodo v prvem tednu tekmovanja napravili 12 prostovoljnih ur za porušeno vas Podlipoglav in 8 ur za Komunistično partijo. Dosele so delali dve nedelji, in sicer 3. in 10. februarja. Delavci, ki v nedeljo niso mogli priti, so prostovoljno delo opravili med tednom po opravljenem rednem delu. Skupno so doslej izvršili 781 in pol ure. Najpogostejših ur so opravili: strojni delovodja Sešek Franc 35 ur, tovarski Jakopič in Plešec po 20 ur in tovarski Kozjek 18 ur.

Delavstvo v tovarni Peko v Trzinu pomaga vaščanom požgane vasi Gojzd pri Trzinu, katero je okupator razrušil in požgal. Tako so igralci priredili dve igri in čistili dobiček 3105 din darovali za požgano vas. Poleg tega je delavstvo odstopilo svoj enodnevni zaslužek, ki je znašal 21.253 din, za obnovo Gojzda. Tudi uprava podjetja je pristopila k obnovi požgane vasi ter dala na razpolago avlo, s katerim prevažajo opeko.

Pred dnevi so na svojem masovnem zborovanju delavci tovarne Peko sklenili, da bodo mesečno prispevali 1 odstotek svojega zaslužka za ukrajni socialni fond.

Na predlog delavske mladine bo vsa tovarna delala prostovoljno tri ure za Komunistično partijo.

Čevljarški pomočniki so prostovoljno delali za našo vojsko

Podružnica čevljarških pomočnikov v Trzinu, ki šteje 160 članov, je v prostem času popravila brezplačno okrog 100 parov čevljev za N. proletarsko brigado. V letošnjem letu je skupno s podružnicami Ziri, Kranj, Duple in Krize doignila proizvodnjo za 10 odstotkov.

Delavci in nameščenci za Komunistično partijo

V Predilnici in tkalnici, d. d. v Mariboru...

V nedeljo, 10. februarja, so delavci in nameščenci Predilnice in tkalnice d. d. v Mariboru prostovoljno delali 1622 ur in zaslužek podarili Komunistični partiji v zahvalo za njeno vodstvo v osvobodilni vojni ter na političnem in gospodarskem področju.

V elektrarni v Dravogradu...

Delavci elektrarne v Dravogradu so 9. t. m. opravili skupno 402 uri prostovoljnega dela in zaslužek 4857 din darovali Komunistični partiji. Delavci dravogradske elektrarne so po osvoboditvi opravili veliko delo: usposobili so pri bombardiranju močno poškodovano centralo, za kar so prejeli posebno pohvalo ministrstva za industrijo in rudarstvo.

V tovarni Toma v Mariboru...

Člani sindikata v tovarni Toma v Mariboru so napravili v januarju 2391 prostovoljnih delovnih ur in poklonili 31.454 dinarjev Komunistični partiji v znak hvaležnosti za njeno junaško vodstvo v štiritletni domovinski vojni kakor tudi za vodstvo v naši obnovi.

V podjetju »Vino« v Šiški...

Delavci in nameščenci državnega trg. podjetja »Vino« v Šiški so ob volitvah delavskih zaupnikov dne 12. t. m. zbrali 1100 din za Komunistično partijo.

Dolenjski železničarji...

Dolenjski železničarji v »Prudisu« so v nedeljo, 10. februarja, na svojem masovnem sestanku v Novem mestu sklenili, da bodo vsi železničarji Dolenjske v mesecu februarju podarili svoj enodnevni zaslužek za Komunistično partijo.

V tovarni Hribar v Ljubljani...

Delavci, delavke in nameščenci v tovarni Hribar v Ljubljani so poklonili Komunistični partiji 1425 din.

V tiskarni »Sava« v Kranju...

Delavci in nameščenci tiskarne »Sava« v Kranju so delali prostovoljno štiri ure in znesek 2000 din dali Komunistični partiji kot preoboriteljski za delavske pravice.

V Državni založbi...

Delavci in nameščenci Državne založbe Slovenije v Ljubljani so pri volitvah delavskih zaupnikov, kjer so manifestirali enotnost delavskega razreda, zbrali za Komunistično partijo 1376 din.

V tovarni perila v Soboti...

Delavke Črničeve tovarne perila v Soboti so v preteklem tednu s svojim štiriurnim prostovoljnim delom prislužile 7027 din, kar so poklonile Komunistični partiji, zmagovalki v boju in voditeljici v obnovi.

V živosrebrnem rudniku v Idriji...

Rudarji živosrebrnega rudnika v Idriji so s prostovoljnim delom zaslužili 200.000 lir, kar so podarili Komunistični partiji.

V TPD, centrali v Ljubljani...

Nameščenci Trboveljske premogovne družbe, Centrale v Ljubljani, so v nedeljo 17. februarja prostovoljno delali. Dela se je od 85 nameščenec udeležilo 81. Zaslužek 11.350 din pa so poklonili Komunistični partiji kot izraz priznanja za njene uspehe v razni narodov Jugoslavije.

Agrarna reforma in sovražniki ljudstva

Brez ljudske oblasti, brez demokratičnih pridobitev osvobodilnega boja, bi ne bilo danes agrarne reforme. Izvajala se je sicer tudi v stari Jugoslaviji, toda ne po želji in v korist delovnega kmeta, temveč tako kot so hoteli veleposestniki, bankirji in oderuhi, ki so imeli v rokah oblast.

Agrarna reforma je torej revolucionarna pridobitev, ki nam najbolj živo kaže velikansko spremembo v notranjem ustroju naše države in velikansko razliko med staro in novo Jugoslavijo. Danes postaja v naši ljudski republiki delovni človek gospodar svojega dela in ni v proizvodnji več poceni orodje izkoriščevalcev. Kakor se je bistveno spremenil položaj delavca v tovarni in njegov odnos do proizvodnje, tako se je spremenil tudi položaj delovnega kmeta, predvsem tistega kmeta, ki je vse doslej tlačil na tuji zemlji. To, da je zemljo, ki jo je obdeloval drugim, dobil v svojo last, ni samo velika, zgodovinska pridobitev za kmečkega človeka, ampak jo občuti kot nekaj velikega vse delovno ljudstvo. Vsak delovni človek se zaveda, da bi borba našega kmeta za zemljo bila nemogoča brez ljudske oblasti in da bi bila zatrita, da ne bi bilo agrarne reforme. Danes je jasno, da je agrarna reforma, ki nosi napredno zavest med množice kmečkega ljudstva, ki veže delovnega kmeta na ljudsko oblast, je za reakcijo nov težak poraz.

Tega velikega, revolucionarnega pomena agrarne reforme se prav dobro zavedajo tudi sovražniki delovnega ljudstva. Prav agrarna reforma, ki nosi napredno zavest med množice kmečkega ljudstva, ki veže delovnega kmeta na ljudsko oblast, je za reakcijo nov težak poraz. Proti pokazali besni, frontalni napadi protiljudske reakcije na agrarno reformo, ki pa so se razbili takoj ob ogroženju in pritisku delovnih množic. Ta pritisk ljudstva, predvsem kmetov, je bil tako silen, da bi strl vsakogar, ki bi se protilil delitvi zemlje. Zato je marsikdo, ki je najprej nastopil proti agrarni reformi, danes že obrnil plašč in vdano izjavlja svojo soglasnost z delitvijo veleposestniške, cerkvene in nekmečke zemlje.

Protiljudska reakcija si je morala nadeti drugo krinko, zavzeti drugo taktiko. Zdaj sovražniki agrarne reforme ne nastopajo več tako odkrito, tako naravnost proti delitvi zemlje. Toda iz njihovih ust prihajajo take besede: »Škoda je deliti zemljo, trpelo bo gospodarstvo!« Naši agrarni interesi so jim smejejo, ker vedo, da sami z zemljo, ki jim jo je dala agrarna reforma, če bodo to zahtevali interesi boljšega gospodarjenja, lahko ustvarijo svojo zadrugo.

Isti ljudje poskušajo napadati agrarne interese, češ: »To so ljudje, ki niso vajeni ljubiti zemlje, ki nimajo veselja do dela. Niso vredni naše zemlje.« Toda ti, ki danes dobivajo zemljo, dobro vedo, zakaj je niso ljubili takrat. Ko so jo na pol zastojali morali obdelovati drugim, takrat, ko niso nikdar sami želi sadov svojega dela, ko jih je morda pogljal na boben vaški ali mestni oderuh. Zdaj, ko dobijo zemljo res zase, bodo pokazali tudi oni, kako jo znajo ljubiti!

Nekje na Dolenjskem je nekdo zagrozil agrarnemu interesu: »Le počakaj, čez tri leta bodo prišli graščaki nazaj! Takrat se boš pokesal, da si vzel to zemljo!« Kako bedasta grožnja! Ne le, da reakcija s takimi strašili ne bo uspela in ne bo oplašila agrarnih interesov, pač pa s tem razodeva, čigave interese brani, kdo ji je bolj pri srcu. Kdo še danes sanja o graščakih, kraljih in drugih tlačiteljih delovnega ljudstva! Naš delavec in kmet se smejeja tem sanjam in vesta, da nobena sila ne more več zavreti našega napredka, spremeniti našega notranjega razvoja. Hkrati sta pripravljena dati za pridobitve ljudske oblasti tudi zadnjo kapljo krvi, če bi bilo treba. In ali more kako drugače misliti človek, ki je zdaj dobil svojo zemljo, ki je prvič okusil zavest, da je postal sam gospodar na zemlji, ki jo sam obdeluje?

Sovražniki agrarne reforme se zavedajo, da je ne morejo več preprečiti, zato si prizadevajo, da bi ji odvzeli njen politični učinek, njeno revolucionarno privlačnost in vse to, s čemer poglavlja

Hitra izvedba agrarne reforme je predpogoj za uspeh pomladanske setve

Pred dnevi smo prinesli statistični pregled izvajanja agrarne reforme v celjskem okrožju. Podane številke so nam pokazale, da je izvajanje agrarne reforme potekalo predvsem prepočasno, čemur je bil vzrok v precejšnji meri birokratičen postopek agrarnih komisij in njihova premajhna povezanost z odbori agrarnih interesov. Podobne napake lahko ugotovimo tudi pri izvajanju agrarne reforme v novomeškem okrožju. Priložen številični pregled izvajanja agrarne reforme v novomeškem okrožju nam kaže, da je v primeri s časovnim razdobjem, odkar je izšel zakon o agrarni reformi in kolonizaciji v Sloveniji, le majhen odstotek zemlje iz zemljiškega sklada že

Pišecah, v novomeškem okraju veleposestev na Hmeljniku, Ruperč vrhu, v Bršljini, Soteski in Klevežu, skupno 6 graščin. V trebenjskem okraju so bile razdeljene graščine Mirna, Podturn in Lanšpiz pri cerkveni zemlji v Mokronogu, St. Rupertu in v Trebnjem. Agrarni interesi so povsod svečano proslavili delitev zemlje. Skupno z vsemi delovnimi kmeti in mladino so v sprevodih, z zastavami, transparenti, cvetjem in slikami maršala Tita in generalisima Stalina prihajali k delitvi in manifestirali svojo predanost ljudski oblasti. Osvobodilni fronti in maršalu Titu. Pri mnogih delitvah so agrarni interesi darovali Komunistični partiji večje vsote denarja, da

ŠTEVILČNI PREGLED IZVAJANJA AGRARNE REFORME V NOVOM OKROŽJU

Okraj	razlašene zemlje	razdeljene zemlje	Število agrarnih interesov, ki so že dobili zemljo	Število prijavljenih agrarnih interesov
Okraj Kočevje	26.500 ha (Skupno z zemljo družbe »Emona«)	74 ha	94	2.200
» Črnomelj	2.806 ha	41 "	37	
» Krško	2.550 "	146 "	173	1.800
» Novo mesto	2.300 "	145 "	191	2.150
» Trebnje	1.550 "	156 "	366	2.500
Skupno za vse okrožje	35.656 ha	562 ha	761	8.650 (brez okraja Črnomelj)

razdeljene med agrarne interese. Od 35.656 ha razlašene zemlje je bilo po dveh mesecih razdeljenih agrarnim interesom le 562 ha zemlje. Če pomislimo na to, da nas loči še manj kot mesec dni in pol od določenega dne, ki ga je postavilo ministrstvo za kmeti, in tistost, za zadnji rok, ko mora biti v celoti izvedena agrarna reforma, lahko rečemo, da je tako postopanje agrarnih komisij naravnost nedopustno dejanje, škodljivo za napreden razvoj našega kmetijstva. Vsak dan smo bliže pomladanski setvi, katere ne bomo mogli izpolniti, če ne bo do takrat že razdeljena zemlja agrarnim interesom, če ne bo vsak kmečki delavec in baltar, ki bi dobil zemljo, vedel, kje naj zaorje prvo brazdo.

V kočevskem okraju je bilo doslej razdeljeno le Rudežovo veleposestvo v Ribnici in Koslerjeva graščina v Ortnoku. V črnomeljskem okraju so razdelili agrarnim interesom graščini v Gradcu in na Krupi, v krškem okraju veleposestvi na Mokricah in v

bi na ta način pokazali svojo veliko hvaležnost Komunistični partiji, ki ima kot prvobornilca osvobodilnega boja največ zaslug za to, da dobivajo zemljo tisti, ki jo obdelujejo. Dasi sami revidi, so zbrali agrarni interesi med seboj pri delitvi zemlje graščine Lanšpiz 955 din, v Podturnu pri Litiji 2633 din, pri delitvi zemlje mirnske graščine in graščine Kot pri Mirni pa 3716 din. Naše delovno kmečko ljudstvo je pri vseh delitvah zemlje pokazalo, da ve, da agrarna reforma ni samo gospodarsko važna, temveč da ima tudi velik politični pomen in revolucionarno vsebino.

Ostanki izkoriščevalskega razreda iz fevdalne dobe, ki zdaj izgubljajo zemljo, so sprevideli, da delitev zemlje ne morejo več preprečiti, zato zdaj poskušajo, da bi odvzeli izvajanju agrarne reforme njen politični pomen in njeno revolucionarnost, da bi izgubila na svoji privlačnosti pri kmečkih množicah. Toda te njihove namere pri vsaki delitvi sproti preprečuje veliko

agrarna reforma navezanost delovnega človeka na ljudsko oblast. Zato si sovražniki agrarne reforme prizadevajo razburjati ljudi ob delitvi zemlje, nečiti med njimi zavist in sebičnost. Tam, kjer zemlje ni dovolj, netijo pohlep med ljudmi, ki jim ne bo mogoče vsem ustreči. Begajo ljudi, ki ne spadajo pod udar agrarne reforme, zlasti srednje kmete, da bodo tudi oni ob zemljo. Dostikrat agenti reakcije ščuvajo vaščane proti našim zavednim ljudem, da bi jih pripravili ob premoženju, čeprav ne spadajo pod agrarno reformo.

Marsikje sovražniki agrarne reforme netijo brezplodne razprave in zavlačujejo delitev zemlje. Načtenjajo vprašanja, ki jih bo moral reševati bodoči gospodarski razvoj, in ki daleč presega okvir agrarne reforme. So primeri, da nastopajo proti delitvi zemlje in za državno posest tam, kjer je že vse pripravljeno za razdelitev, da pa enako besno nastopajo proti državnim posestvom tam, kjer jih zahteva splošna ljudska gospodarska korist, kmetijske šole ali postaje za pospeševanje kmetijstva.

Tako nastopajo agenti protiljudske reakcije proti agrarni reformi in iščejo vsake bilke, da bi se je oprijeli.

So tudi pojavi, ko uspeva sovražnikom agrarne reforme, da se vrivajo celo v odbore agrarnih interesov. So ljudje, ki imajo preko 10 ha obdelovalne zemlje, pa nastopajo v imenu agrarnih interesov in seveda ščitijo špekulante in vaške magnate. Takli »interesi«, ki odražajo zemljo pravim interesom, so seveda pripravljeni nastopiti tudi pod firmo za druge, kar se tu in tam dogaja, ko bo-čejo tako bolj gotovo priti do zemlje.

Vsi ti pojavi zahtevajo skrajno budnost v borbi za dosledno in takojšnjo izvedbo agrarne reforme. Odbori agrarnih interesov morajo čuvati svoje pravice, okrajne agrarne komisije pa morajo paziti, da se v te odbore ne vrinejo sovražniki agrarne reforme.

B. O.

navdušenje množic, ki so po dolgih letih tlačanstva rešene veleposestniških pijavk, ki so pile kri ne samo dninarjem in kočarjem, temveč prav tako malim in srednjim kmetom. Tako razpoloženje naših kmečkih množic moramo še nadalje razvijati prav z hitrim in doslednim izvajanjem agrarne reforme. Počasnost izvedbe agrarne reforme bi ne imela samo svojo slabo gospodarsko plat, ampak bi odvzela agrarni reformi tudi vso njeno politično vsebino. Zato pomeni tako neodgovorno pojmovanje nalog agrarnih komisij dvojno krivdo.

Agrarne komisije morajo videti pred seboj z vso jasnostjo ti dve važni vprašanja, ki dve plati agrarne reforme in vložiti vse svoje sile v to, da pospešijo tempo izvajanja agrarne reforme, da bodo lahko nadomestile, kar so doslej zamudile, da bo na spomlad res že vsa zemlja razdeljena agrarnim interesom, da bo s tem zavarovan uspeh pomladanske setve in da bo izvajanje agrarne reforme pod pogoj ljudske oblasti dobilo svoj resničen revolucionaren odmev pri delovnih kmečkih množicah.

Kolonisti odhajajo v Vojvodino

„V Banatu nas čaka plodna zemlja, kjer si bomo z delom ustvarili novo življenje“

Na postaji v Sevnici se zbirajo kolonisti za Vojvodino. Nekateri kolonisti so prišli že pred enim ali dvema dneva, drugi prihajajo zdaj. Dolga vrsta okrašenih vagonov stoji na prvem tiru. Iz vagonov se po malem kadi. Pred postajnim poslopjem se igrajo otroci. Majhno dekletce svetlih las in modrih oči se lovi okoli voz. S Koroske je doma. V vagonu je ostala družina. Oče, mati, sestre in bratje. Oče vleče vivček in si popravlja klobuk.

»Zdaj gremo. V Črni nismo imeli kosčka svojega. Te roke poglej. Dela so tako navajene, kot otroci kruha. Na dnino smo hodili, da smo se preživeli. Zdaj pa bomo dobili v Vojvodini zemljo. Plodna zemljo. Delali bomo in si bomo tam ustvarili novo Črno!« Nasmejati se je in dvignil otroka na roke.

Zgarana žena, Julka Potočnik iz Celja, sedi v vagonu na strgani slamnjači in hrani otroka. Dva ima. V istem vagonu je Praprotnikova družina. Kopica otrok se podi po vagonu. Večina je Praprotnikovih. Najstarejši ima osemnajst let. V partizanih je bil, sedaj pa je demobiliziran in gre z domačimi v Vojvodino. Najmlajši Praprotnik ima pa šele devet mesecev. V kočari leži in kriči.

»Nerodno je takole z otrokom potovati. Majhen je še, pa potrebuje mleka. No, dobili smo zanj par mlečnih konzerv. Pa bomo že potrpeli. Saj že skoraj krene vlak, ali ne? Ko pridemo na mesto, pa bomo dobili mleka za malega. Zemlja, pravijo, da je tam tako dobra. Kruha ne bomo stradali, če bomo delali. Vsi tile bodo zrasli in potem z nami zagrabil,« pravi Praprotnikova in boža sedemletno Julčko po lasih. Oče pa se razgovarja s sosedom v vagonu. Prvič so se srečali sedaj. Pa se že dobro poznajo. V istih težavah so živeli in zdaj gredo v Vojvodino po zemljo, delo in kruh.

»Kako je bilo pri nas? V bajti smo se rodili, pa še tista ni bila naša. Hodili smo delat drugim. In še če si delal kot črna živina, nisi mogel živeti. Saj ti niso nikoli vsega plačali, kar si zaslužil. Zemljo je imela gospoda, ki ni znala nikoli delati. Zdaj pa je drugače. Zemljo bomo dobili mi, kmetje. Dolgo se nisem mogel odločiti za Vojvodino. Saj veš kako je, misliš si, dom je le

Volitve delavskih zaupnikov, ki so bile izvedene od 15. januarja do 15. februarja skoraj v vseh državnih, združnih in zasebnih podjetjih, ustanovah, uradih in organizacijah, so bile med drugim ponovna manifestacija enotnosti delavskega razreda. Razen redkih izjem, so bile povsod sestavljene enotne kandidatne liste. Čeprav so bile liste vložene v imenu strokovne organizacije podjetja, so se okrog njih redno združili vsi zaposleni delavci in nameščenci. Volitve delavskih zaupnikov so jasno pokazale, da v naši državi ni več tistega, kar je nekoč ločilo delavce in nameščence, kar je budilo med njimi spore zaradi narodnostne, politične ali verske pripadnosti, odnosno, kar je odvrčalo velike množice zaostalih in neorganiziranih delavcev in nameščenцев od sindikalno organizirane zavedne manjšine. Zdaj so v naši ljudski državi, v naši federativni demokratični Jugoslaviji ustvarjeni vsi pogoji, da delavski razred prvič doseže popolno trdno enotnost, ki je dobila svojo obliko v Enotnih strokovnih zvezah, v največji organizaciji delavskega razreda. Čeprav so naše sindikalne organizacije v podjetjih mlade in brez zadostnega števila izkušenih funkcionarjev, vendar je prišlo skoraj povsod na teh volitvah do enotnega nastopa vseh delavcev in nameščenцев v podjetju.

Pri organizaciji volitev delavskih zaupnikov so si naše strokovne organizacije pridobile nekatere izkušnje. Ena najpomembnejših izkušenj je vsekakor, da je povsod, kjer so naša mlada sindikalna vodstva v podjetjih vlagala kandidatne liste sama brez dogovora s članstvom sindikata in z vsemi delavci, prišlo do cepitve, kar je bilo v glavnem popravljenost z intervencijo, tako da je prišlo do skupnih sestankov vseh zaposlenih delavcev in nameščenцев v podjetju ter so bile vložene enotne kandidatne liste. Ta izkušnja jasno kaže, da zanemarjanje demokratičnih načel, zanemarjanje stikov s članstvom in z vsemi zaposlenimi delavci lahko ogroža enotnost delavcev in nameščenцев v podjetju ter privede ne le do cepitve med sindikalnimi funkcionarji in neorganiziranimi delavci in nameščenci, temveč tudi med funkcionarji in samim članstvom. Zaupanje v strokovne organizacije, ki ga je izkazala velika večina neorganiziranih delavcev in nameščenцев, združenih z drugimi delavci v kandidatski listi, mora postati člen za njihovo tesnejšo povezavo s strokovno organizacijo, da bi se čim prej organizirali. Toda vsakdanje delo za poglabljanje in krepitev enotnosti delavcev in nameščenцев, ki se je manifestirala med volitvami delavskih zaupnikov, ni le glavna dolžnost sindikalnih funkcionarjev in aktivistov, temveč tudi izvoljenih delavskih zaupnikov, ki uživajo splošno zaupanje.

Prve volitve delavskih zaupnikov v naši ljudski državi so bile v času pri-

prav za naše prvomajsko tekmovanje in niso bili redki primeri, da so na istih sestankih, na katerih je bila proglašena izvoljena enotna kandidatna lista, navzoči delavci in nameščenci tudi sprejemali sklepe, da se vključijo v prvomajsko tekmovanje in da bodo v prostem času prostovoljno delali za Komunistično partijo ali za obnovitveni fond. Glede na to, ker mora biti prvomajsko tekmovanje mobilizacija najširših množic delavcev in nameščenцев za najbolj aktivno sodelovanje pri ustvarjanju dobrin in da bo v naših podjetjih uvedeno smotno organizirano delo za čimprejšnjo dosego proizvodnje, ki mora biti presežena, čaka izvoljene delavske zaupnike kot ena prvih nalog, da pomagajo čim bolj organizirati tekmovanje in da bodo pri delu med prvimi.

Pravica in dolžnost delavskega razreda, da po svojih delavskih zaupnikih nadzira proizvodnjo in uresničenje načrta, omogočata slehernemu delavcu laže razumeti, da je zdaj tudi on postal udeleženec v vodstvu proizvodnje, da je državna tovarna tudi njegova tovarna ter da je vsako delo za njen napredek v resnici delo za izboljšanje njegovih življenjskih razmer in vsega delavskega razreda. Zato je delavskim zaupnikom toliko laže, da v sodelovanju s strokovno organizacijo, upravo podjetja in pristojnimi ljudskimi oblastmi dvigajo delovno vlogo, krepijo delovno disciplino in se borijo proti sabotaži.

Čeprav spada med glavne in prve naloge delavskih zaupnikov zlasti v tem razdobju izpodbujanje delovne vneime in pospeševanje prvomajskega tekmovanja, čakajo delavske zaupnike še najrazličnejše druge naloge: a) da pomagajo in pospešujejo delo ter krepijo disciplino v podjetjih, uradih in ustanovah; b) da nadzirajo proizvodnjo in uresničevanje načrta v podjetjih, z izjemo vojnih podjetij, odnosno zasebnih podjetij, ki delajo izključno za vojsko, in c) da pomagajo pristojnim oblastem nadzirati izpolnjevanje zakonov, uredb in odredb oblasti. Vse te naloge so medsebojno neločljivo povezane in vodijo k skupnemu smotru: k čim hitrejšemu premagovanju vsega starega, preživelega in gnilega v pojmovanju ljudi, navadah, v medsebojnih odnosih pri delu — da bi bila čim prej odpravljena nesmotnost, razpisnost, malomarnost za splošne interese in sploh vse, kar ovira v naših podjetjih, ustanovah in uradih ostaritev delovnih kolektivov, ki bi jih prevladovala skupna skrb; dati v delu čim več za skupnost.

Pred našimi novimi delavskimi zaupniki so velike in različne naloge. Za izpolnitev teh nalog pa še nimamo izkušenj. Potrebno znanje gospodarskega, socialnega in kulturnega značaja si delavski zaupniki lahko pridobijo s pomočjo strokovnih organizacij in državne oblasti, na raznih tečajih, iz koristnih navodil in priročnikov, načine dela pa si bodo pridobili šele pri delu. Pridobili si jih bodo, če bodo pazljivo in smotno zasledovali vsakdanje delo in izkoriščali vse, kar se v praksi pokaže dobro in koristno.

Povsem jasno ter določeno pa je že eno. Delavski zaupniki niso nikakršna oblast v podjetju, ki lahko odloča in odreja, kakor to dela uprava podjetja. Prav tako delavski zaupniki niso organizacija s svojim članstvom in upravo, kakršna je strokovna organizacija. Delavski zaupniki so zakonito izvoljeni zastopniki delavcev in nameščenцев v podjetju, ki dajejo nasvete, predlagajo, podajajo svoje mnenje, opozarjajo upravo podjetja, državno oblast in strokovno organizacijo na vse, kar morda ni v skladu z zakoni, uredbami in odredbami oblasti, kar ovira napredek proizvodnje in večjo ekspektivnost, kar pri delavcu slabi voljo za delo in delovno disciplino (pa je mogoče odpraviti), kar je treba ukreniti za boljše oskrbo ter prehrano delavcev in nameščenцев, kaj je treba storiti za vzgojo strokovnega naraščanja, kaj je treba storiti za večjo varnost delavcev pri delu itd. Delavski zaupniki zaradi tega predložajo delavcem škodljivost malomarnosti, napak, nediscipliniranosti proti državnim interesom, podjetju in njim samim, da krepijo delovno disciplino in izpodbujajo delovno vlogo. Tisti, ki uživajo splošno zaupanje delavcev in nameščenцев, si morajo s svojim zglednim delom v proizvodnji to zaupanje in ugled še bolj utrditi, morajo biti v stalni neposredni zvezi z delavci in nameščenci, poslušati njihov glas, da bodo pokazali skrb za njihove potrebe in jim tovariško pojasnjevali potrebo po trdni disciplini pri delu, po delovni vneimi, tekmovanju, pa tudi po prostovoljnem nadurnem delu, vse zaradi večje donosnosti podjetja, hitrejšega obnove države in lepšega življenja delovnega ljudstva.

Delavski zaupniki v večjih podjetjih bodo sestavili zaupniške svete s predsednikom na čelu. Ko bodo delavski zaupniki skupno proučili zakon o delavskih zaupnikih, si bodo medsebojno razdelili delo. Na svojih rednih tedenskih sestankih bodo razpravljali o vsem, kar se v njihovih oddelkih dogaja in kar so opazili. Posamezni zaupniki bodo stalno obveščali predsednika zaupnikov o svojem delu. Predsednik zaupnikov bo povezal in spravil v sklad delo vseh zaupnikov ter bo v neposrednem stiku z upravo podjetja in ljudskimi oblastmi, kakor tudi v stalni zvezi z upravo strokovne podružnice.

Delavski zaupniki morajo s svojim zgledom pri vsakdanjem delu v proizvodnji, s svojo delavnostjo in izpolnjevanjem nalog, ki jim jih nalaga zakon, doseči večje zaupanje vseh delavcev in nameščenцев, da bodo splošno koristni organ za državo, podjetje in delavski razred.

(»Borba«)

Agrarni interesi iz Bršljina pri Novem mestu so prinesli s seboj k delitvi Langerjeve graščine z zastavicami in cvetjem okrašene količke

Albansko ljudstvo je v šestletni borbi dokazalo, da je bilo zvest zaveznik na bojišču Združenih narodov

Tiranski dnevnik »Baškim« priobčuje pod naslovom »Nepravilni sklepi« uvodnik, v katerem piše predsednik Zveze albanske protifašistične mladine Nake Spiru naslednje: »Ne bi smelo niti priti do diskusije o sprejemu Albanije v organizacijo Združenih narodov, ker bi morala Albanija biti sprejeta že na konferenci v San Franciscu. Na žalost tedaj niso upoštevali upravičene zahteve albanskega ljudstva. Naše ljudstvo se je nadejalo, da bo kmalu prišel dan, ko mu bo priznana ta pravica, posebno ko mu jo bodo priznale velesile, toda Varnostni svet ni rešil tega vprašanja, ampak je diskusijo o tem vprašanju odgodel do naslednjega zasedanja organizacije Združenih narodov s 7 proti 3 glasovi, medtem ko se je ena delegacija vzdržala glasovanja. O vprašanju našega sprejema so razpravljali kot o vprašanju postopka. Menimo, da to ne odgovarja stvarnosti. Dejstvo je, da stoje na določenem stališču do Albanije in da je to stališče zelo nepravilno.

Ce hočemo to razumeti, je treba pripomniti, da je minister za zunanje zadeve atenske vlade Rendis dostavil Varnostnemu svetu pismo, v katerem je, kakor je znano, zahteval, da se vprašanje sprejema Albanije odgodi, ker je Grčija precej zainteresirana v tem vprašanju in ker se je Albanija baje udeležila vojne proti Grčiji. Predvsem je gospod Rendis predstavnik lutkovne vlade, ki ne bi mogla ostati niti 24 ur brez pomoči inozemskih sil. Gospod Rendis je zastopnik tistih klik, zaradi katerih sta morala britanska mornarica in letalstvo bombardirati ves mesec neprestano Atene in Pirej, da bi lahko te klike prišle na oblast, klike, ki so potrebovale in ki jim je še vedno potrebna inozemska vojska.

Gospod Rendis je zastopnik tistih ljudi, ki so dovolili, da imajo najbolj uslužni sodelavci Nemcev in plačevanci bivših kvizlinških atenskih vlad proste roke za izvrševanje neštevilnih zločinov proti grškemu ljudstvu in za sistematično izžiganje na naši meji. To govorimo zato, da bi dobro razumeli, da albansko ljudstvo zna razlikovati med izjavami Rendisovega kova in junaškim grškim ljudstvom, ki se je borilo in se še vedno bori za svojo neodvisnost in svobodo. Naš pregovor pravi: »Ne laja pes zaradi vasi, ampak zaradi sebe.« Rendis je mala lutka v rokah mednarodne reakcije, ki dviga hrup, da bi skrila položaj, ki vlada v Grčiji in Indoneziji in ki je bil osvetljen v Varnostnem svetu.

Kvizlinška vlada Sefketa Verlacija je stopila v vojno proti Grčiji po ukazih fašistične Italije. Toda vse kvizlinške vlade v okupirani Evropi so bile v službi okupatorja. S tega gledišča ni nobene razlike med Francijo, Belgijo, Nizozemsko itd., tudi Grčijo, ki so članice organizacije Združenih narodov, in Albanije, ki še ni sprejeta. Je pa še nekaj: Pomoč, ki jo je fašizem dobil od francoskih, nizozemskih in drugih protisovjetskih legij, ki so se borile na vzhodni fronti, je mnogo večja kot pomoč, ki jo je mogel dati Sefket Verlaci v vojni proti Grčiji. Splošno vzeto sta tudi Hitler in Mussolini imela mnogo manj koristi v Albaniji kot v drugih državah, ki sta jih zasedla, vstevši Grčijo, in to zato, ker se je v Albaniji ljudstvo besno borilo proti kvizlingom. Med vojno smo mi streljali na kvizlinge. Danes jih preganjamo in ko jim homo polovili, jih bomo postavili pred sodišče, ki ne oprošča. Ni naša krivda, da se Sefket Verlaci, kvizlinški predsednik vlade tedaj, ko je fašistična Italija napadla Grčijo, in ostali kvizlingi in vojni zločinci svobodno sprehajali po Italiji pod zaščito angleško-ameriških oblasti. Nekateri gospodje, ki se trudijo, da bi dokazali krivdo albanskega ljudstva, so dokazali samo eno — svojo veliko željo, da bi krivda padla na albansko ljudstvo. Kakor je videti, je v organizaciji Združenih narodov mnogo ljudi, ki jim je žal, da se Albanci v ničemer niso pregrešili in da je albansko ljudstvo zelo dobro izvršilo svojo dolžnost. Zdi se mi, da je v tem problem, ki ga je treba rešiti.

Kar se tiče italijansko-grške vojne, je tistih nekaj albanskih vojakov, ki so bili odpeljani na fronto, ali dezeriralo in obrnilo orožje proti Italijanom ali prešlo v grško vojsko. Kar se tiče razlogov, zaradi katerih niso bili uvrščeni v vrste borcev tisti, ki so se pridružili grški vojski, ampak so jih nasprotno internirali na otoku Kreti, smatram, da atenske oblasti morajo najbolj poznati resnico. Na področjih, kamor je prodrla grška vojska, je albansko prebivalstvo zahtevalo, da se bori proti fašistični Italiji. Grške oblasti so to zahtevo kategorično odklonile. Tako je bilo n. pr. v Korici, kjer je bilo celo grškim vojakom prepovedano prihajati v stik s prebivalstvom. To se da pojasniti z dejstvom, da je atenski radio imenoval to mesto »najbolj grško Korico« in se mi zdi, da je Rendisovo pismo Varnostnemu svetu v zvezi s tem dejstvom. Albansko ljudstvo odgovarja, da bo Korica vedno albanska, brez ozira na vse poskuse in na vse sklepe. Albansko ljudstvo bo branilo Korico za ceno svojega življenja in ne bo dovolilo, da bi padla v roke atenskim šovinističnim naslednikom, agentom in izživačem mednarodne reakcije.

Dejstvo, da je tiranska kvizlinška vlada sodelovala z okupatorjem, se ne sme smatrati za argument, ki one-mogočje sprejem Albanije v organizacijo Združenih narodov. S tega gledišča je Albanija v istem položaju kakor vse ostale evropske države, ki so bile okupirane. Zato bi morala biti Albanija sprejeta. Toda je še drugi

mnogo močnejši razlog, zaradi katerega zasluži Albanija dosti bolj, kot nekatere druge države, da bi bila sprejeta v organizacijo Združenih narodov. Ta razlog je junaška borba našega ljudstva. Albanija je z neštevilnimi žrtvami, s krvjo najboljših sinov, z mobilizacijo žena in mož v borbi proti fašističnim okupatorjem in njihovim sodelavcem storila sorazmerno svojim močem mnogo več za skupno stvar v borbi proti Nemčiji in njenim zaveznikom, kot večina držav, ki so vstopile v organizacijo Združenih narodov. Naše ljudstvo ni dalo tolikšnih žrtev, sedeč s prekrizanimi rokami. Sovražnik je drago plačal to, kar je porušil. Število grobov, ki jih je sovražnik pustil po vseh krajih Albanije, gre v tisoče. Njegove divizije so bile v naši deželi v neprestanih borbah. Ves svet bi moral poznati in ceniti žrtve našega malega ljudstva, ki jih je kot malo ljudstvo mnogo bolj občutilo. Čeprav nam tisti, ki bi to mogli storiti, niso omogočili, da bi mogli dovolj obvestiti svet o dejanjih albanskega ljudstva, smo mi kljub temu priprani, da demokratični narodi cenijo naš delež kljub mrzličnim naporom mrčnih reakcionarnih sil.

Med vojno so bile pri nas zavezniške vojaške misije. Glavna dolžnost teh misij je bila, obveščati svoje komande o gibanjih sovražnih čet in o borbah, ki smo jih imeli z njimi. Tako so se te misije predstavile in tako so bile tudi sprejete. Oficirji teh misij so na lastne oči videli našo borbo. Ti oficirji so javno in od časa do časa tudi uradno izražali navdušenje nad našo borbo. Kako so ti obveščali o tem svoje komande, to je druga stvar. Mi vemo, da so ti oficirji zelo dobro poznali način, po katerem se je borilo albansko ljudstvo, in žrtve, ki jih je dalo za skupno stvar. Razen tega je našo komando pohvalil komandant sredozemskih sil general Wilson ter letalski vicemarsal Elliot in drugi, za borbo, delež in uspehe naše vojske in našega ljudstva.

Kljub temu ni hotel Varnostni svet s 7 proti 3 glasovi, medtem ko se je ena delegacija vzdržala glasovanja, upoštevali krivdi, ki so jo prešli najbolj sinovi naše dežele, ruševin naših vasi in naše ljubezni do ostalih svobodoljubnih držav, ljubezni, ki smo jo z dejanji dokazali. Kakor je videti, so v organizaciji Združenih narodov ljudje, ki imajo za večjo čast, da sedijo poleg njih n. pr. zastopniki fašistične argentinske vlade, ki je podpirala Nemčijo v vojni, kot da bi poleg njih sedeli zastopniki malega ljudstva, ki je hrabro izvršilo svojo dolžnost. So države, ki so zastopane v organizaciji Združenih narodov, ki bi jih Albanija lahko učila, kako se je treba boriti proti okupatorju in boriti za demokracijo. Zdi se mi, da so te in takšne države med tistimi, ki so glasovale za to, da se vprašanje sprejema Albanije v organizacijo Združenih narodov reši pozneje. Mi smo malo ljudstvo in nimamo velikih zahtev. Vedno smo se varovali in se bomo vedno varovali megalomanije. Ne moremo prosjati za tisto, kar nam po pravici gre. Toda naša dolžnost je, pokazati, zakaj imamo pravico, ko vendar vsa herojska zgodovina ne more prepričati tistih, ki se ne dajo prepričati.

Bevin je izjavil, da vprašanje Albanije ni lahko. Zakaj ni lahko? Kaj je lažjega od albanskega vprašanja? Ali so vprašanja Argentine in Turčije lažja vprašanja? Morda je lažje barantanje s Francom? Morda je lažje uporabljati japonske čete proti indonezijskim patriotom? Morda je lažje tolerirati teror, ki besni v Grčiji proti ljudstvu, ki se je trudilo, da bi v mejah možnosti služilo človeštvu. Ali je lažje svečano sprejeti predstavnika tega terorja v organizacijo Združenih narodov? Bevin je dejal, da ne bi želel glasovati proti, a da bo to storil, če bo danes prisiljen glasovati. Zato je zahteval od Višinskega, naj sedaj ne vztraja pri tem, ker vprašanje Albanije povzroča neke težave. Čemu bi Bevin glasoval proti v primeru, da je bil prisiljen glasovati ta dan 15. februarja, in zakaj povzroča vprašanje Albanije neke težave?

Albansko ljudstvo na to ne more pristati. Dolžnost slehernega človeka in vseh naprednih vlad je, da priznajo pravice, ki gredo malemu in postopenemu ljudstvu. Naše ljudstvo je že med borbo vedelo, da so po svetu reakcionarne sile, ki mu želijo hudo. Naravno, da pod tem nismo razumeli samo Nemčije in Italije. Toda naše ljudstvo je bilo prepričano in je prepričano tudi sedaj, da bodo zdrave demokratične sile napredovale do popolne zmage. Zato je bilo naše ljudstvo zelo zadovoljno, ko je prišla v Veliki Britaniji na oblast laburistična vlada. Zato je naše ljudstvo tem bolj presenečeno nad stališčem Bevinja, ki je voditelj laburistične stranke. Obleda ne napravi človeka. To velja prav tako točno tudi za politike. To ne pomeni, da albansko ljudstvo ne zaupa demokratičnim silam in angleškemu delovnemu ljudstvu. Prepričani smo, da bo Albanija napredovala, ker je njeno vprašanje vezano s popolnim triumfom demokratičnih sil v svetu, kjer koli te obstojajo. Bevin je zahteval odgovor vprašanja o sprejemu Albanije, ker ni imel argumentov, da bi temu sprejemu oporekal. Kakor je razvidno, bo skušal ustvariti te argumente v času med dvema zasedanjima. Topot je rešilo položaj pismo izživača Rendisa.

V čem je mogoče oporekati sprejemu Albanije v organizacijo Združenih narodov? Popolnoma v ničemer. To je za neke kroge organizacije Združenih narodov, zares težko vprašanje. Brez

Poliska nota britanski vladi zahteva takojšnjo razpustitev poljskih vojaških edinic v inozemstvu

Varšava, 19. febr. (Tass.) Poljska novinarska agencija poroča, da je zunanje ministrstvo 14. februarja poslalo angleškemu poslanstvu noto, v kateri navaja, da je poljska vlada v želji čim prej združiti vse Poljake, ki so se borili proti nemškemu napadu, in združiti članke družin, ki so ločeni drug od drugega zaradi vojnih operacij, sklenila storiti vse, kar je mogoče, za čimprejšnjo repatriacijo vseh delov poljske vojske, ki so se borili skupno z zavezniško angleško armado, in v skladu s sporazumom med vlado pok. generala Sikorskega in angleško vlado.

Takoj po priznanju poljske začasne vlade narodne enotnosti po angleški vladi je poljska vlada v želji, da te oddelke vrne v domovino, postavila za poveljnika vojaških oddelkov generalnega polkovnika K. Swerzowskega, ki je tedaj poveljeval II. armadi poljske vojske. Toda angleška vlada je odklonila, da bi predala poveljstvo nad poljskimi oddelki generalu, ki ga je določila vlada narodne enotnosti.

»Hkrati« je rečeno v noti, »so angleške oblasti postavile pod svojo pristojnost poljske oddelke ter so prevzele same formalno glavno poveljstvo nad njimi, toda ločile so jih še nadalje kot posebne enote ter jim pustile njihove znake itd., kar dejansko pomeni ohranitev prejšnjega stanja.

Angleške oblasti so ne glede na uradne proteste vojaškega atašeya dne 21. septembra 1945 odredile, da se v poljskih oddelkih začne sprejemanje izjav poljskih vojakov za vrnitev v domovino. Vojaki, ki so izjavili željo, da se vrnejo na Poljsko, so bili razoroženi in premeščeni v tako imenovana taborišča za repatriacijo. Zato je prišlo do tega, da so v edinicah, ki so se posluževale poljskih državnih znakov in se nadejale imenovanja poljska vojska, zadržali ljudi, ki niso izrazili želje, da bi se vrnili v domovino. Ostali so pod poveljstvom oficirjev, ki so sovražno razpoloženi proti vladi narodne enotnosti.

Nadalje v noti naštevajo ukrepe poljske vlade, da bi bil dosežen sporazum z angleško vlado o poljskih edinicah v tujini. V noti se navaja, da so vsi predlogi poljske vlade naleteli na odpor z angleške strani pri najbolj načelnem vprašanju, vprašanju prenosa poveljstva nad poljskimi oddelki na vlado narodne enotnosti. Vlada narodne enotnosti je pokazala maksimum dobre volje ter je sprejela vojske, ki so napisali izjave do 21. septembra 1945, brez vojaške opreme, brez orožja in brez štabnega mate-

riala (kar sploh ni bilo poslano), čeprav ni bilo malo tistih, ki so se tedaj vrnili v domovino.

V zaključnem delu note je rečeno: »Čeprav so angleške oblasti prevzele poveljstvo nad poljskimi oddelki ter so štele njihove stare komandirje samo kot »angleške agente za izvedbo tistih ukrepov, ki jih je lažje izvesti s poljskimi organizatorskimi močmi« (pismo vojnega ministrstva je bilo poslano vojaški misiji 18. oktobra 1945, št. 0103/426/SD/5) obstoja dejansko staro reakcionarno poveljstvo z oficirskim zborom na čelu z generalom Kopanskim, Andersom in drugimi, kakor to dokazujejo številni dokumenti, in v soglasju z Arcisewskim in Rackiewiczem nadaljuje svojo delavnost, naperjeno proti vladi narodne enotnosti. Razen tega so višji oficirji z omenjenimi generali na čelu povečali to sovražno delavnost proti Poljski in hkrati zaradi nerazumljivih in sumljivih namer povečujejo število II. korpusa.

Okoli poljskega generala Andersa se zbirajo najhujši sovražniki Jugoslavije in drugih svobodnih držav

piše »New Statesman and Nation«

London, 19. febr. Tass poroča: »New Statesman and Nation« posveča uvodnik vprašanju »emigrantskih armad«.

Med drugim poroča tudi o obisku v ameriškem taborišču za izseljence v Luispoldu pri Münchenu, opisuje propagando in organizacijo emigrantov iz Jugoslavije ter drugih držav, naperjeno proti vladam njihovih dežel. V taborišču Luispold je bila razpuščena skupina, ki se je nazivala »Jugoslovanska kraljeva armada v Bavarski«.

Ameriške oblasti so izjavile, da je v načrtu te skupine organizacija in oboroževanje Titovih sovražnikov. Poskušali so najti zatočišče pri Američanih. Znano je, da to ni edini primer, ko se taborišča za preseljevanje uporabljajo za zbiranje emigrantov. Te skupine, ki so raztresene povsod, so pod nadzorstvom angleških in ameriških čet. V Rimu, Parizu in Londonu so »središča, kjer se zbirajo zgoraj omenjeni elementi.

Vedno ko razkrinkajo katero izmed teh skupin, je lahko spoznati, da vodijo niti organizacije k poljskemu generalu Andersu. Vse te skupine s poljsko armado vred so pod pokroviteljstvom fanatičnih sovražnikov novih režimov v Vzhodni Evropi.

Kako moreta angleška in ameriška vlada trpeti to razdiralno delo? Odkod

Ker to nadaljnje nenormalno stanje ne ustreza interesom poljsko-angleškega sodelovanja in utrjevanja miru v Evropi, ima vlada narodne enotnosti čast sporočiti vladi Nj. kraljevskega velikanstva, da se od danes deli poljske suhozemne vojske, pomorskih in letalskih sil v tujini ne morejo več šteti kot deli poljske vojske. Zato vlada narodne enotnosti zahteva takojšnjo razpustitev teh edinic in da se ne smejo posluževati pravice nošenja poljskih državnih znakov, kakor tudi ne poljskih vojaških znakov za razpoznavanje. Oficirji in vojaški bivših poljskih edinic, ki so ostali, se lahko vrnejo v domovino po osebni prijavi pri konzulatu poljske republike. Poljska vlada bo z vsemi ukrepi olajšala vojakom, ki so se hrabro borili za ustvaritev Poljske in Združenih narodov, da se bodo lahko čim prej vrnili v domovino, kjer bodo prav tako kakor njihovi tovariši, ki so se vrnili pred njimi, pristrčno sprejeti od svojih družin in državnih oblasti.

finančna sredstva, od katerih je odvisen Anders? V primeru, da bodo razorožili Andersove čete in prenehali s finančno pomočjo, od katere je Anders odvisen, nastane vprašanje, kam bodo šli vsi ti ljudje, ki so strup za politično življenje v Vzhodni Evropi?

London, 19. febr. (Tanjug.) Reuter prinaša poročilo »Daily Worker-jaz, ki poroča iz Rima, da je najnevarnejše leglo fašistične propagande v Evropi drugi poljski korpus v Italiji, ki mu zapoveduje general Anders, proti kateremu je vložena obtožnica pri Varnostnem svetu organizacije Združenih narodov.

Dopisnik popisuje svoj obisk v taborišču za repatriacijo v bližini Napolija, in kamor pride vsak dan okoli 100 Poljakov iz Andersove armade, da bi od tam mogli na Poljsko.

Dopisnik pravi: »Namenoma sem rekel pridežijo, ker poobeg od drugega korpusa je podoben begu iz ječe.«

Dopisnik navaja izjave nekaterih poljskih vojakov, ki jih je srečal v Londonu. Poljski vojak Morawicz je izjavil: »Ko sem rekel, da hočem domov, so me zaprli za dva dni, podobno se je zgodilo tudi dvema mojima tovarišema. Imajo nas za komuniste samo zato, ker hočemo nazaj v domovino.«

Na skupnem mitingu Komunistične partije Francije in Španije so sprejeli resolucijo o prekinitvi odnosov s Francom

Protifašistična fronta Španije se je razširila z vstopom Komunistične partije v špansko Demokratično zvezo

Pariz, 19. febr. (Tanjug.) AFP poroča, da so na skupnem mitingu Komunistične partije Francije in Španije, v navzočnosti generala Modesta s španske stranke Jacquesa Duclosa s francoske strani, soglasno sprejeli naslednjo resolucijo: »Francoski in Španci, zbrani na tem mitingu, pozdravljajo intervencijo vlade Francoske republike, ki ima namen, da reši smrti španske republikance, ki so tako pomembno sodelovali pri osvoboditvi Francije. Prav tako zahtevajo, da se takoj prekinijo diplomatski odnosi s Francom, kakor je to sklenila Ustavodajna skupščina. Španci, ki so se udeležili tega mitinga, so nasprotni vsakemu kompromisu s Francom in izjavljajo, da morajo sami Španci brez kakršnega koli tujega vpliva na demokratičen način odločiti o režimu, ki bo vzpostavljen v Španiji. Odločilo so, da sledijo krasnemu zgledu, ki jim ga daje država, v kateri so vse republikanske sile združene.«

Pariz, 19. febr. Tass poroča: Centralni komite Komunistične partije Španije je objavil uradno poročilo o sklepu Komunistične partije Španije, da pristopi k Demokratični zvezi. V sklepu je rečeno:

»Januarja so se v Madridu sestali predstavniki delegacije Centralnega komiteja Komunistične partije Španije in Demokratične zveze, v katero so bili do sedaj vključeni republikanci, socialisti in španska narodna konfederacija dela. Na tem sestanku so razmotirali o glavnih aktualnih vprašanjih. Osnove, na katerih je bil dosežen sporazum, ustrezajo potrebni združiti protifašističnih sil v veliko koalicio, ki bi bila sposobna,

da organizira in zmagovalno zaključijo borbo proti Francovemu režimu in falangi in za demokracijo in republiko.

S tem aktom, od katerega je prišlo po posvetovanju Vrhovne junte narodne enotnosti, je Komunistična partija Španije ponovno manifestirala svojo trdno odločnost, da ne štedi naporov za doseg enotnosti vseh republikanskih in protifašističnih sil.

Centralni komite Komunistične partije je čuti zadovoljstvo, da lahko španskemu narodu in demokratičnemu mnenju v inozemstvu sporoči o tem važnem dogodku, ki predstavlja korak naprej na poti k ustvaritvi enotnosti za osvoboditev Španije izpod Francove tiranije.«

Ideja Ljudske fronte v Španiji je še živa

Madrid, 19. febr. (Tanjug.) Agencija Reuter poroča, da je ob priliki 10 letnice volitev, ki so privedle na oblast v Španiji Ljudsko fronto (leta 1936), prišlo do demonstracij v Madridu.

Po ulicah in v kinematografih so delili letake, na katerih je pisalo: »Španci, spomnite se trumfalne demokratičnih strank na volitvah februarja 1936! Zivelite republikat«

Novi ameriški veleposlanik v Sovjetski zvezi

Washington, 19. febr. (Tanjug.) Reuter poroča, da je namesto Harrimana za poslanika v Sovjetski zvezi imenovan generalni poročnik Walter Bedell Smith.

dvoma skuša svetovna reakcija izkoristiti sklep Varnostnega sveta o našem vprašanju zato, da bi izvrševala pritisk na albansko ljudstvo, trude se, da bi ga speljala s prave poti. Se več, ne moremo reči, da ne bi svetovna reakcija zato zaigrala svoje vloge v zvezi s sklepom Varnostnega sveta. To so mrčne sile, ki skušajo rešiti ostanke fašizma v vseh delih sveta, rešiti vojne zločince, sile, ki se poslužujejo takšnih in drugačnih sredstev, da bi onemogočile samoodlobo narodov, in skušajo zadrgniti našemu ljudstvu vrv okrog vratu.

Gospoda, ki sodi k tej mrčni reakciji, je pobitela, da bi si pridobila sluge okupatorja, naše notranje reakcionarje, in to še prej, kot so postali sirote. Toda naše ljudstvo je uničilo te sluge okupatorja in vzelo oblast v svoje roke, tako da ta gospoda ne bo mogla zavladati v naši deželi s posredovanjem teh kreatur. Zato se trudijo, da bi mi drago plačali pravice, ki jih popolnoma zaslužimo, kot je to n. pr. s sprejemom v organizacijo Združenih narodov. Mar ne želijo

Izid volitev v Vrhovni sovjet je neprijetno presenetil sovražnike sovjetske demokracije

piše »Pravda«

Moskva, 19. febr. Tass poroča: Diplomatski urednik »Pravde« piše:

Ameriški opazovalec Swing se omejuje na ugotavljanje dejstev, ki so izražena s prepričljivimi številkami. V svojih komentarjih glede na volitve v Vrhovni sovjet ZSSR pravi sledeče: »Volitve so nedvomno potrdile zaupanje v Komunistično partijo, ki jo je podprlo sovjetsko prebivalstvo z navdušenjem.«

Francoski reakcionarni list »Mond« je moral priznati, da je »temelj sovjetske oblasti trdnjši, kakor je kdaj koli bil.«

Pomen končnih izidov volitev v Vrhovni sovjet dobiva posebno važnost šele, če primerjamo te izide s sličnimi izidi v ostalih deželah. V Angliji je sodelovalo leta 1945, pri volitvah 25.037.007 volivcev od 33.064.704 upravičencev. Od tega števila so dobili laburisti 11.889.154 glasov.

V Združenih državah Amerike se je udeležilo volitev 48 milijonov od več kot 60 milijonov upravičencev. Na predsedniških volitvah je dobil kandidat demokratske stranke v letu 1944. 25.602.505 glasov.

V Sovjetski zvezi pa se je udeležilo zadnjih volitev v Vrhovni sovjet ZSSR 101.450.936 oseb, to je 99,7 % od celotnega števila volivcev. Za kandidate bloka komunistov in nepartijev je glasovalo za Zvezni sovjet 100.621.225 oseb, to je 99,18 % od celotnega števila glasovalcev, medtem ko je glasovalo 100.603.567 oseb, to je 99,16 % od celotnega števila volivcev za kandidate Sovjeta narodnosti.

Lahko si mislimo, da je bil izid volitev v Sovjetski zvezi veliko in neprijetno presenečenje za one, ki so gojili nade v oslabeitev in razdvojenost sovjetskih narodov, kakor tudi za one, ki so sovražno razpoloženi proti sovjetski demokraciji.

V Münchenu so izvolili vodstvo Komunistične partije

Berlin, 19. febr. Tass prinaša vest nemške agencije DANA, da so izvolili na zborovanju delegatov mestne organizacije Komunistične partije v Münchenu vodstvo mestne organizacije Komunistične partije. Za sekretarja organizacije je poleg Hansa Kaltenbacherja in Karla Gutknehta izvoljen tudi Kazimir Dittenberger.

Obvezno glasovanje v Italiji

Rim, 19. febr. (Tanjug.) Reuter poroča: Italijanska posvetovalna skupščina je z 179 glasovi proti 156 glasovom sprejela obvezno glasovanje na volitvah za ustavodajno skupščino. Večino so tvorili krščanski demokrati, liberalci, desničarji in stranke centra. Komunisti, socialisti in drugi levičarji so glasovali proti tej resoluciji.

V Varšavi sodijo člane fašistične teroristične organizacije „Narodove sili zbrojne“ (NSZ)

Varšava, 19. febr. Tass poroča: 14. februarja je vojaško sodišče varšavskega vojnega okrožja pričelo z razpravo proti članom organizacije „Narodove sili zbrojne“ (NSZ), ki so obtoženi zločinov proti poljski demokratični državi. Na zatožni klopi je bilo 23 oseb.

Predstavniki poljskih organizacij, sindikatov in političnih strank, kakor tudi poljski in tuji novinarji, so prisostvovali razpravi.

Vsi obtoženci so pritrdilno odgovorili na vprašanje, če se čutijo krive, da so pripadali tajni teroristični organizaciji NSZ.

Takoj z začetku razprave je bila prečitana obtožnica, da so se med hitlerjevsko okupacijo, ko je poljsko ljudstvo prelivalo kri v neenaki borbi proti hitlerjevskemu okupatorju, v Poljski našli elementi, ki so se borili proti osvobodilnemu gibanju poljskega naroda, proti gibanju, ki se je borilo, da ustvari neodvisno demokratično Poljsko. Orožje so dobili od fašističnih nemških napadalcev in ga uporabili za borbo proti

partizanskemu gibanju ter za izvrševanje terorističnih dejanj.

Vse to so dokazali obtoženim članom NSZ na podlagi številnih dokumentov. Aretirani člani NSZ so priznali, da so se borili z orožjem v roki proti poljskim četam, da so bili za to delo vzgojeni na posebnih hitlerjevskih šolah in da so jih Nemci spustili s padali na poljsko ozemlje, da bi tako mogli vršiti razne akcije.

Po 22. juniju 1944, ko je bil ustanovljen poljski osvobodilni komitej, je prišla organizacija Narodove sili zbrojne pod upravo tako imenovane poljske emigrantske vlade v Londonu. NSZ je izvajala svoje zločine po neposrednih navodilih in smernicah te vlade in hotela tako uničiti demokratično gibanje v Poljski.

Obtožnica pravi dalje, da so obtoženci izdelali načrt za sabotažo in propagando proti vladi. Končno navaja obtožnica sabotažna dejanja, umore demokratičnih vodij in druge zločine, za vsakega obtoženca posebej.

Arabski študentje v Kairu zahtevajo umik britanskih čet iz Egipta in Sudana

Kairo, 19. febr. Tass poroča:

Listi prinašajo podrobnosti o študentskih nemirih v Kairu. Študentje so imeli miting. Po diskusiji o mednarodnem položaju Egipta, pa so nalepili po mestu plakate z gesli: »Zahtevamo zedinjenje doline Nila!« — »Zahtevamo evakuacijo tujih čet iz Egipta!«

Nato so se študentje napotili v mesto, da bi tam demonstrirali. Ker je bil most Abbas preko Nila dvignjen, so študentje vdrlj v kontrolno kabino in spu-

stili most. Prišlo je do spopada med policijo in študenti. Ob tej priliki je bilo ranjenih 100 študentov, od katerih jih je 17 dobilo težke poškodbe.

10. februarja so se študentski nemiri nadaljevali v univerzitetni četrti »Shurba«. En študent je bil ubit in en policijski častnik ranjen. V mestu Hamsuri sta bila ubita en študent in eno dekle. Demonstranti so tam napadali policijske avtomobile.

Tiskovni sklad »Ljudske pravice« Blagajna 17. februarja 143.618 din

	din
Dijaki in profesorji gimn. Moste	1.120.
II. zbr. »Saturmus« po Dovžanovi	302.
Teren Novi Vodmat	1.120.
Teren Štepanja vas	557.
Brovnik Fr., Vižmarje	20.
Sindikati trdnice »Vok«, Ljubljana	300.
Namesčenci tv. »Vok«, Ljubljana	260.
Delavci tov. Bonač, Ljubljana	200.
II. zbr. »Radio«, Ljubljana	850.
Zbirka Dolenc St., š. upr., Moste	1.120.
Tov. za klej po Meglič Fr., Moste	1.120.
Bratje Tuma, Ljubljana	3.000.
Bizjak Dominik, Kamnik	20.
Sind. podr. Maribor gl. kol.	450.50
Aktivisti kurilnica Maribor	200.
Kapetan Bončina, Viltuš	46.
Okraj Trebnje	
po Novak Alojziju, Primskovo	1.262.
po Slak Ludviku, Svotinje	283.
po Strojnar Ludviku, Trebnje	1.010.
po Gruđen Lovru, Trebnje	1.321.
Člani Tisk. ur. in Foto-odd. Ljub.	875.
Zveza del. in namešč. zadr. in trg. podjetij, Ljubljana	1.000.
Drž. podj. za prom. z odpad., Ljub.	705.
Križner Justina, Trzin	100.
Lutman Joško, Jesenice	50.
Bole Tone, Maribor	40.
Oblak Valentin, Kamnik	50.
Andolšek Kristina, Vel. Lašče	20.
Arnsšek Peter, Kranj	300.
Černe Cirilka, Kranjska gora	60.
Nab. in prod. zadr., Hrastnik	10.000.
Skumave Alojz, Jesenice	50.
Prosen Neža, Sv. Peter v Sav. dol.	20.
Potočnik Ljudevit, Laško	40.
Puki Marija, Blej, Dobrava	50.
Oblak Karel, Klinja vas	30.
Lukašek Hedvika, Lesce	20.
Agrež Bojan, Rajhenburg	50.
Branišelj Zofija, Dolenja vas	30.
Lukan Anton, Jesenice	24.
Lončar Ignac, Krize	100.
Kralj Janez, Radomlje	50.
Cirkovnik Jernej, Pilištajn	20.
Gal Vlado, Slov. Bistrica	60.
Okraj Mežica, Tomažin P.	2.491.
Hafner Ivan, Škofja Loka	200.
Kotnik Julja, Črna p. Prevalje	40.
Ojstriž Lojze, rud. Kočevje	36.
Podbevšek Marija, Prepreče	50.
Makoter Stanko, Mota	60.
Rupnik Znan, Maribor	50.
Mihelič-Veblje, Čatež	500.
Krišter Franjo, Loka p. Črna	50.
Marqui Roman, Škofja Loka	50.
Poznič Ana, Gornji Grad	20.
Skumave Franc, Dovje-Mojstrana	100.
Capuder Martin, Lukovica	20.
Bončina Jože, Mekinje	20.
Brezar Karel, Kranj	50.
Gasperin Ivana, Jesenica	20.
Korun Marija, Gomilsko	30.
Grubelnik Apolonija, Črna	20.
Drnovšek Antonija, Senovo	40.
Grobler Blaž, Sv. Jurij ob Tab.	20.
Prekrat Jože, Sela-Dobrova	20.
Korošec Drago, Smartno ob Paki	40.
Gams Leopold, Višnja gora	50.
Cerak Otmar, Novo mesto,	40.
Cerar Jakob, Likovica	20.
Košek Anica, Litija	60.
Narodna milica, Podnart	20.
Burja Lojze, Krško	20.
Cerene Franc, Kostanjevica	20.
Jurečič Franciška, Oštro	20.
Sotler Kristina, Krško	40.
Bon Boža, Krško	20.
Vukčević Jože, Kostanjevica	100.
Dragan Franc, Krško	100.
Zur Rozalija, Krško	20.
Hribar Reza, Krško	50.
Dragan Karolina, Kostanjevica	100.
Komočar Andrej, Krško	100.
Zuljič Terezija, Vrtača	20.
Kragulj Jože, Gradje	20.
Šteper Jože, Vrtača	20.
Božič Ana, Vrbje	20.
Delmomič Jožefa, Vrtača	20.
Stopar Marija, Vrbje	500.
Vahčić Alfonz, Cerkle	20.
Gliha Anton, Krško	20.
Vukčević Emil, Kostanjevica	500.
Hosta Franc, Sv. Križ	100.

	din
Zupančič Franc, Brod	100.
Kunterič Ivana, Kostanjevica	100.
Rabuse Franc, Kostanjevica	1000.
Gliha Tone, Kostanjevica	500.
Gliha Zani, Kostanjevica	500.
Colarič Alojz, Sv. Križ	50.
Colarič Zora, Sv. Križ	50.
Colarič Zofija, Sv. Križ	100.
Hosta Angela, Sv. Križ	20.
Kerin Karol, Sv. Križ	200.
Heraković Tomo, Brezovica	50.
Pisavsky Albin, Sv. Križ	50.
Treppe, Sv. Lenart-Brežice	1000.
Cirinski Josip, Brežice	500.
Štirn Leopold, Brežice	500.
Treha Janko, Brežice	100.
Tomine Vladimir, Brežice	50.
Poručník Jenko Josip, IV. A.	20.
Istenič Matevž, Trzin	50.
Reje Martin, Retje-Trbovlje	25.
Legat Franc, Begunje-Lesce	20.
Zupančič Angelca, Ljubljana	40.
Podbornik Franc, Zalec	50.
Legat Jakob, Zabreznica	40.
Arzenšek Antonija, Vojnik	40.
Rožman Marija, St. Vid-Ptuj	30.
Lah Lovro, Vodica	40.
Janc Terezija, Laško	50.
Koren Antonija, Petrovče	20.
Breznik Neža, Zg. Tuhin	40.
Butkovič Marija, Sromlje	160.
Godler Jurij, Sromlje	120.
Presker Vera, Planina pri Sev.	40.
Lahornik Ivan, Muta	40.
Divjak Karol, Mengeš	210.
Korošec Julijana, Loče-Poljčane	40.
Dolenc Ant., Poljane nad Šk. Loko	40.
Gosar Peter, Lesce	40.
Zabnikar Metod, Kamnik	40.
Horvat Katarina, Krizeveci	40.
Poj Matilda, Debro-Lasko	114.
Bric Franc, Smartno ob Dreti	40.
Sršen Jožefa, Očeslavci	20.
Križnik Milka, Loke-Trbovlje	20.
Jakopič Katarina, Laško	20.
Kovačič Rozalija, Bela Cerkev	40.
Sivec Ferdinand, Boh. Bistrica	40.
Sodja Justina, Blejska Dobrava	20.
Bobnar Andrej, Cerkle	40.
Mentavt Roza, Krašnja-Domžale	25.
Peternel Ivan, Jesenice	40.
Dražkovič Ant. Sv. Jurij v Sl. g.	40.
Kralj Julka, Ribče-Kresnice	40.
Dolhar Francica, Predoslje	40.
Erjavec Franc, Sv. Trojica	40.
Rotar Jože, Završje-Trbovlje	100.
Longyka Gabrijel, Jesenice	40.
Ostroveršnik Feliks, Trzinšče	50.
Čop Franciška, Stari trg	40.
Bezek Nežka, Semič	40.
Javornik Franciška, Rob	40.
Križanec Karel, Laporje	20.
Rabič Alojzij, Kamnik	20.
Gruđen Franc, Bled	100.
Korer Franc, Zetale	80.
Muster Ignac, St. Vid-Ptuj	40.
Mikolič Franc, Sodražica	20.
Goser Martin, Hrušica-Jesenice	40.
Petka Alojz, Ivanjci	40.
Pekovec Jakob, Stara Sužina	40.
Levstik Marija, Planina-Sevnica	40.
Krajnc Jožefa, St. Janž na Dr. p.	20.
Ljubič Anton, Prežganje	20.
Pridgar Karolina, Prevalje	50.
Praprotnik Franc, Muta	40.
Cenc Alojz, Loče-Poljčane	40.
Jug Jožef, Zalec	40.
Longyka Gabrijel, Jesenice	20.
Mrakar Anton, Stari trg-Rakek	20.
Jenkole Franc, Mavčice	20.
Kralj Anton, Begunje-Lesce	20.
Močnik Franc, Mekinje	20.
Medja Jakob, Boh. Bistrica	40.
Presterl Miha, Radovljica	32.
Kerčmar Evgen, Loke-Trbovlje	200.
Logar Drago, Hrastnik	100.
Skamlič Metod, Majšperk	20.
Alič Janez, Godešič-Šk. Loka	20.
Krajevni LO Razbor	50.
Repnik Jože, Pragersko	20.
Krajevni OF Vrhole-Laporje	20.
Primožič Simon, Pristava-Križe	20.
Cipe Dušan, Gorenje-Kranj	30.
Otrin Helena, Begunje-Cerknica	40.

OBVESTILA

PRISTOJNOST IN POSTOPEK PRI DOLOČANJU CEN BLAGA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE

Po 6. členu uredbe o določanju in kontroli cen (Uradni list FLRS z dne 30. oktobra 1945, št. 84) so vsa blaga gospodarske podjetja vloga in kalkulacije za določitev cen pri zveznih proizvodnih ministrstvih za one proizvode, ki spadajo v pristojnost Zveznega urada za cene oziroma pri federalnih proizvodnih ministrstvih za proizvode, ki spadajo v pristojnost federalnega urada za cene.

Ta predpis je gospodarski svet zvezne vlade spremenil s obveznim tolmachenjem odredbe o pristojnosti in postopku pri določanju cen (Uradni list FLRJ z dne 8. februarja 1946, št. 12) tako-le:

»Določbe 6. člena uredbe o določanju in kontroli cen je razumeti tako-le:

1. Podjetja je morajo s predlogi odnosno s kalkulacijami za določitev cen obratovati:

a) za proizvode, proizvedene po proizvodnih nalogah na pristojne referente za cene pri strokovnih oddelkih (odsekih) istega proizvodnega ministrstva, ki jim je izdalo te proizvodne naloge;

b) za proizvode proizvedene po proizvodnem načrtu podjetja, t. j. brez proizvodne naloge, na pristojne referente za cene pri strokovnih oddelkih (odsekih) istega proizvodnega ministrstva, pod čigar kontrolo odnosno vodstvo spadajo.

2. Strokovni oddelki (odseki) proizvodnih ministrstev pregledajo te predloge odnosno kalkulacije in jih pošljejo s svojim mišljenjem:

a) Zveznemu uradu za cene, kadar gre za proizvode, ki spadajo po odločbi o razdelitvi pristojnosti med zveznimi in federalnimi organi pri določanju in kontroli cen z dne 27. oktobra 1945. (Uradni list št. 84 z dne 30. oktobra 1945) glede določanja cen v pristojnost zveznega urada za cene;

b) federalnemu uradu za cene, na čigar področju je podjetje, kadar gre za proizvode, ki spadajo po odločbi o razdelitvi pristojnosti med zveznimi in federalnimi organi pri določanju in kontroli cen glede določanja cen v pristojnost federalnih uradov za cene.

To tolmachenje velja osmi dan po objavi v Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Vsa gospodarska podjetja opozarjamo, naj se ravnajo pri vlaganju prošnje in kalkulacij točno po novem predpisu, da ne bo nepotrebnega zavlačevanja pri določanju cen.

Dnevne vesti

Ljudska univerza v Mostah. Danes zvečer ob 8. uri se vrši v kino Moste predavanje o Zadrugaštvu. Govoril bo tov. dr. Lemež. — Prosimo za čimvečje udeležbo.

Ribarska zadruga v Ljubljani posluje redno vsak dan od 17—19 ure v svojem lokalu na Gosposvetski cesti 3/L.

Danes 20. t. m. ob pol osmih zvečer je v frančiškanski dvorani predavanje: Mladina v borbah IV. armije. Pozivamo vso mladino, da se tega predavanja polnoštevilno udeleži.

Šolstvo

Studentom gospodarske fakultete. Ministrstvo za prosveto nas je obvestilo, da bo ustanovljena v okviru ljubljanske univerze gospodarska fakulteta. — Sestanek bo zopet v torek 26. t. m. ob 19. uri v trgovski akademiji. S prvim marcem se prične redna večerna predavanja. — Naša pisarna je odprta vsak dan od 17—19 ure v trg. akad.

Intelektualni odbor slušateljev EKVS. Vsem študentom tehnične fakultete! V sredo, 20. februarja se bo ob 20. uri v telovadnici srednjetelesne šole vršila konferenca Ljudske študentske mladine tehnične fakultete. Vabljeni vsi profesorji in študentje tehnične fakultete!

FILMSKO PODJETJE FLRJ — DIREKCIJA ZA SLOVENIJO

V Ljubljano je prispel sovjetski film

»PRAZNIK MLADOSTI«

Film, ki so ga posneli v naravnih barvah, kaže vso moč in polet mladine Sovjetske zveze, zbrane ob slavnostnem nastopu na Rdečem trgu. — Ker nam je film na razpolago le za kratko odmerjen čas, opozarjamo množično organizacije, naj prirejajo posebne predstave za svoje člane. — Redne predstave bodo ob 21. t. m. dalje ob 15., 17. in 21. uri v kinu UNION. — Premiera danes ob 20.15.

»PEKEL V TREBLINKI«

prvi zvezek nove zbirke »Dokument« je pretresljiva reportaža o najhujšem »taborišču smrti« Treblinki, kjer so SS-ovci v 13 mesecih usmrtili tri milijone nedolžnih ljudi. — Reportažo je spisal sovjetski pisatelj Vasilij Grossman. Izšla je z ilustracijami Ivana Romiha. Stane 12 din. — Prodaja Slovenski knjižni zavod v Ljubljani in vse njegove podružnice

	din		din
Hrovat Ivan, Palovice	40.	Aleksič Franc, Obrežje	50.
Jeriha Pavel, Zadvar-Dobrunje	60.	Kalin Marija, Obrežje	100.
Cvelbar Franc, Brežice	50.	Kerin Janez, Sv. Križ	100.
Kerin Anka, Krško	20.	Barič Janez, Dobrava	20.
Drame Pepca, Krško	20.	Zorko Ana, St. Grad	20.
Blatnik Justina, Sv. Križ	20.	Zinderšič Karolina, Pristava	20.
Kerin Andrej, Brod	20.	Smukovič Jože, Sv. Križ	20.
Kerin Janez, Sv. Križ	20.	Jurica Martin, St. Grad	60.
Debravec Alojz, Brod	100.	Banič Franc, Pristava	20.
Kodrič Zofka, Šutna	20.	Kodrič Franc, Pristava	20.
Kerin Zalka, Sv. Križ	20.	Marolt Franc, Sv. Križ	100.
Kodrič Mila, Sv. Križ	20.	Stanič Viktor, Sv. Križ	100.
Vene Gelca, Sv. Križ	20.	Cimerajn Franc, Sv. Križ	50.
Košek Tone, Kostanjevica	20.	Hosta Alojz, Sv. Križ	100.
Colarič Martin, Selo 3	100.	Kuntarič Terezija, Pristava	20.
Colarič Alojz, Savince	100.	Colarič Martin, Sv. Križ	20.
Bužar Lavoslav, Kostanjevica	50.	Glinšek Franc, Sv. Križ	20.
Klauz Gregor, Kostanjevica	500.	Kramar Ivan, Sv. Križ	20.
Križnik Marija, Kostanjevica	100.	Čučnik Ana, Pristava	20.
Skrjanc Jože, Kostanjevica	50.	Frankovič Martin, Sv. Križ	20.
Zurij Nikola, Sevnica	100.	Colarič Janez, Sv. Križ	20.
Šefina Peter, Sevnica	300.	Dragan Ivanka, Kostanjevica	100.
Cimperšek Rudolf, Sevnica	50.	Garentini Milan, Krško	50.
Trg. Lišej Franc, Brežice	1.000.	Hribar Reza, Krško	50.
Kolin Josip, Obrežje	100.	Zerjav Franc, Krško	20.
Kolin Josip, Obrežje	100.		
Pengerin Franc, Obrežje	50.		
Kalin Srečko, Obrežje	100.		

Skupno: 47.989.50

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

V LJUBLJANI

Drama

Sreda, 20. februarja ob 16. uri: P. Golia: »Triglavska bajka«. Izven. Ob 20. uri: M. Pucova: »Svet brez sovraštva«. Red Sreda.

Četrtek, 21. februarja ob 20. uri: Molliere-Vidmar: »Šola za žene«. Red A.

Petek, 22. februarja ob 20. uri: Vito Zupan: »Rojstvo v nevihti«. Red D. Sobota, 23. februarja ob 20. uri: Molliere-Vidmar: »Šola za žene«. Sindikalni abonma. Red SC.

Opera

Sreda, 20. februarja ob 19.30 uri: Propagandni večer slovenske opere: L. M. Škrjanc: »Marzenka«. M. Polič: »Mati Jugovičeva«. Izven. Znižane cene od 50 din navzdol. Sobota, 23. februarja ob 19.30 uri: Verdi: »Traviata«. Sindikalni abonma. Red SA.

Sentjakobsko gledališče

Mestni dom

Petek, 22. februarja ob 20.15 uri: Spominski večer v počastitev članov, padlih v času narodno osvobodilne borbe.

Sobota, 23. februarja ob 20.15 uri: »Tugomir«.

Nedelja, 24. februarja ob 20.15 uri: »Tugomir«.

Sentjakobsko gledališče priredi v petek 22. februarja ob 20.15 uri v počastitev svojih članov, padlih v času narodno osvobodilne borbe in sicer: Ajdiška L. Hanžiča F. Eypra E., Kardelja J., Kogojca I., Koška V., Starec L. in Starec S. spominski večer. Spored obsega recitalije pesmi Vinka Koška, Ernesta Eypra, Janeza Kardelja, Iva Peruzija, Markla Viktorja, spominski govor in petje. Sodelujejo vokalni kvintet Radia Ljubljane in člani Sentjakobskega gledališča. Uprava vabi vse obiskovalce, da se udeležijo tega večera in počaste s tem spomin članov Sentjakobskega gledališča, ki so dali svoje življenje za lepšo bodočnost domovine. Vstopnice ni. V soboto 23. in v nedeljo 24. februarja bodo ponovili Jurčič-Lavstikov petejaško tragedijo »Tugomir« ob 20.15 uri. Predprodaja vstopnic od petka dalje v poslovalnici Putnika, hotel Slon. Vstopnice, kupljene za nedeljsko predstavo dne 17. t. m. ki je bila zaradi službene odsotnosti več članov odpovedana, veljajo za nedeljsko predstavo dne 24. t. m.

V MARIBORU

Sreda, 20. februarja ob 20. uri: Bulgakov: »Novi dom«. Predstava za Sindikate.

Četrtek, 21. februarja ob 20. uri: Bulgakov: »Novi dom«. Red B.

Petek, 22. februarja: Zaprti. (Generalka.)

Sobota, 23. februarja ob 20. uri: Collalto: »Beneški trojčki«. Premiera. Izven.

Nedelja, 24. februarja ob 15. uri: Bulgakov: »Novi dom«. Izven. Ob 20. uri: Collalto: »Beneški trojčki«. Izven.

Razstava slovenskih upodabljalovih umetnikov v Jakopičevem paviljonu bo trajala do konca tega meseca. — Odprta je od 9. do 19. ure. Obisk razstave, na kateri so prvič po osvoboditvi tako številno zastopani naši umetniki, smatramo za svojo kulturno dolžnost.

RADIO

DNEVNI SPORED ZA SREDO 20. II.

6.30—7. Veselo češko pesmi — 7—7.15 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda — 7.15—8. Laska glasba — 12.30—12.40 Češko koračnice in valčki — 12.40—12.55 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda — 12.55—13.30 Kvartet RL igra lahko glasbo — 13.30—13.45 Napoved časa, pregled tiska, objave in pregled sporeda — 13.45—14. Na saksofon igra Srečko Dražil, pri klavirju B. Adamič — 14—14.30 Koncert Radij, orkestra, vodi Rudolf Starič — 14.30—14.45 Napoved časa in poročila — 14.45—15. Slovenske samospeve poje Nuša Kristanova, pri klavirju Ciril Cvetko — 15. Poizvedba — 17.30—18. Partizanske koračnice igra vojska — 18—18.30 Mladina v šoli. Nastop mladink IV. drž. ženske gimnazije — 18.30—18.30 Makedonske in bolgarske narodne — 18.30—18.45 Oddaja turist. odseka trg. min. Prof. Vladimir Blaškovič: Kratak geografski razgovor o Jugoslaviji — 18.45—19. Koncert valček Nedbala in Glazunova — 19—19.15 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda — 19.15—1